NĂM THỨ CHÍN SỐ 420

NGÀY THỨ TƯ 19 MAI 1937

GIÁ BÁO

MỘT NĂM.. .. .. .. 12$00
SÁU THÁNG.. .. .. 6 00
BA THÁNG.. .. .. 3 00
MỖI THÁNG.. .. .. 1 00
MỖI SỐ.. .. .. .. 0 04

Mua báo tính kể từ ngày 1er hay 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước

ĐUỐC NHÀ NAM

Chủ-nhiệm : NGUYỄN-VĂN-SẤM

BÁO XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

51-53 Rue Mac-Mahon — Dây thép nói số 21.223

Tổng-lý : TRẦN-QUANG-AN

Xin lưu ý

Thơ từ và tiền bạc gởi về cho nhà báo xin đề cho Directeur du Đ. N. N. hoặc Administrateur du Đ. N. N. Các bạn đọc và các nhà đăng quảng cáo xin nhớ cho.

TIỀN BẠC GỞI VỀ ĐỪNG ĐỀ TÊN RIÊNG CỦA AI CẢ.

Xin lưu ý giùm

Chuyện thị-phi

Sức mạnh của cái nghèo

Tối bữa 12 Mai. Trường-Tiền cùng như các bạn đồng-nghiệp khác, cũng thả phố lại nhà bát, chẳng xô-rờ chỗ công trôn, đặng một lạc có vào xem hát chơi.

Không dè rồi quá, lại gặp ông Hội-trưởng A. J. A. C. làm nạn ; đoàn Mai-hoa để đến 9 giờ đêm mới ra, rồi chúng ấy mới nói không có cây đờn Piano lạc nữa không hát được. Sướng chưa ! Chạy cho ra một cây đờn Piano trong lúc nửa đêm đã là một chuyện khó, mà chạy nội một giờ đồng-hồ cho có cây đờn tới rạp hát là một chuyện hết sức khó ; nên trong lúc ông hội-trưởng đi chạy cây đờn thì anh em làng báo ai cũng ngồi trong hồi hộp, ngồi đứng không yên.

Báo hại chừng thấy được cây đờn mới đi vô xem hát, thì thứ tuồng « *Trầm Trình-Ẩn* » chỉ còn có cái màn chót. Trường - Tiền thấy chị Triệu-lam-Xuân đang tưng bách phòng sẽ ở trước ngọ-môn ; rồi anh Triệu-khuôn-Dần khum-núm sợ-sệt ra quỳ xin lỗi... Trường-Tiền thiệt hết sức ngạc-nhiên ! Mới ! Cái anh Khuôn-Dần nầy lục ánh con phiêu lưu trong thiên hạ thì ảnh quả là một tay hạt tuy anh hùng, một gã hiên ngang chi khí. Nhiều khi chỉ là cuộc chơi mà ảnh chơi cũng long trời lở đất cũng khốc quỉ kinh thần ; thế mà nay đã làm được một ông Vua, sao bao nhiêu những cái oanh oanh liệt-liệt ngày xưa lại biến tiêu đâu hết vậy kìa ?...

Ai ! Hay là xưa kia chỉ vì trời nổi giang hồ, tấm thân trơ trọi nên dám ngang-tàng, dám liều-lĩnh ; còn hôm nay đã giàu sang hổ biển, đã sống sướng trên đời, nên vì tiết cái sự-nghiệp cực kỳ vĩ đại, mà cái kiếp sống lột bực khoái vui mà hết dám liều hết dám đứt, mà trở ra nhác, trở ra hèn đây chăng ?...

Ủ ! Phải lắm ! Có cái gì mạnh cho bằng cái nghèo ? Xưa thầy Nhan-Xúc đã nói không lầm. Thầy Nhan-Xúc bữa kia đi đường, bỗng gặp Hòng-cung Thái-tử. Ông Hoàng vì đã nghe danh Nhan Xúc, lại muốn lên mặt trọng hiền nên bèn xuống xe mà đi ; không để lúc đến gần bên Nhan-Xúc, Xúc lại giả đò không thấy mà ngó lảng xảy lưng. Tức quá Hoàng-tử bước theo, niếu áo và hỏi gằn Nhan-Xúc rằng : «Kẻ bần tiện kiêu-ngạo, hay người sang-qui kiêu ngạo ? »

TRƯỜNG-TIỀU

(Coi qua trương 6)

Ba ông *Tạo, Thâu, Ninh* bị dời tới tòa thẩm-án

+++

Chúng tôi vừa hay tin rằng quan thẩm án tòa Saigon có gởi giấy đòi ba ông Tạo, Thâu Ninh tới ba giờ chiều hôm nay sẽ tới hầu ngài.

Không ai rõ ba ông nầy bị đòi đề chịu xét hỏi về việc gì. Chính ba ông ấy cũng không rõ mình bị can cập án vụ gì.

Có người nghi rằng có khi ba ông được kêu ra trước bàn thẩm án để trả lời về vụ vừa bị xét nhà vừa rồi.

Song sự ở lại không phải vì cuộc xét nhà vừa rồi chỉ nơi nhà ông Thâu có bị nhà chuyên trách tóm thâu ít nhiều giấy tờ và đã mở ra xem rồi. Chớ ông Tạo và Ninh thì lúc ấy không bị tịch thâu gì cả.

DƯỚI QUYỀN CHÁNH CỦA MẶT TRẬN BÌNH-DÂN

TUNISIE SẮP ĐƯỢC TỰ-TRỊ

Các thuộc-địa khác hy-vọng gì chăng ?

Ngày 1er Mars năm nay, ông Vienot (là Thứ - trưởng bộ coi về các xứ thuộc địa Pháp tại Phi-châu) có đọc trước máy vô-tuyến-điện truyền-thanh (Radio-Tunis) một bài diễn-thuyết rất hệ trọng, bày tỏ ý kiến một cách tỏ rệ về một chánh sách mới định đặt xứ Tunisie đang là một xứ bảo hộ đổi ra một xứ tự trị để dự bị tiến đến thành một nước độc lập, như chánh sách nước Anh đối với xứ Egypte ; mà nước Pháp với xứ Tunisie sẽ định kết một bản giao ước liên minh.

Trong bài diễn - thuyết của ông Vienot đoạn trên trần thuyết các lý do rất dài và kỹ lưỡng, đại khái phân đoán một cách nghiêm khắc công việc thành chánh ở xứ Tunisie từ trước đến giờ. Xong đoạn ấy thì ông Vienot nói rằng :

Nay đã đến lúc nên cho những nguyện-vọng chính đáng của dân Tunisie được thỏa mãn nên cho dân Tunisie được tham dự các việc công trong xứ một cách trực tiếp hơn, nên chỉnh đốn cách làm việc của Đại Hội-nghị và các Hội-đồng trong xứ có ích lợi cho dân Tunisie, sau hết nên khiến cho dân Tunisie được hưởng những cái bay của chế độ dại nghị và dân-chủ.

Chủ ngữ (bác C. H.) không ngờ vực tâm lòng thành thực ngay thẳng của ông Vienot. Nhưng trong khi bước tới trên con đường tiến bộ đồng đã quên rằng : một nước tự trị vì ông muốn đặt xứ Tunisie thành một « nước tự-trị — chỉ có thể sinh tồn như bởi sự giúp đỡ của một đại-cường-quốc có một bài quân mạnh nhất có thể lúc nào cũng đủ đồ phò với bất cứ nước nào đến xâm lăng.

Đó tức là các trường hợp xứ Egiptê được nước Anh giúp đỡ. Còn như ở xứ Tunisie nếu được độc lập, nội mình tự giữ lấy mình, thì không thể chống lại được một sự xông đánh thình linh và sẽ làm mồi cho nước nào xâm lấn.

Vả lại xứ Tunisie là một xứ nhỏ, dân số chỉ được hai triệu ba mươi vạn người, trong đó có 10 vạn người Pháp. Xứ nầy đất hẹp mà nghèo, thường gặp mạn đói kém luôn ; duy trì cho được no đủ, đã tốn kém nhiều ; mà khai thác kinh doanh cũng tốn kém lắm ; chỉ nhờ có nước Pháp bảo hộ dùng cách cứu trợ những năm mất mùa, mà xứ nầy mới khỏi khổ. Nếu xứ nầy được độc lập, thì sẽ lại bắm vào cái tình trạng như thời kỳ trước hồi nước Pháp đặc cuộc bảo hộ ở đó, là cái thời kỳ hằng vạn dân bỏ xứ chết đói mỗi năm.

Nếu xứ Tunisie được độc lập, thì : những nhà dồn - điền những nhà kỹ nghệ và những nhà thương mại Pháp ở đó — cần được hưởng ít nhiều đặc - quyền mới có thể dừng vững — rồi đây thân phận sẽ ra sao ? Những đoàn thể đã xuất nhiều tư bản để khẩn hoang để khai thác các địa lợi rồi thâu phận ra sao ? Sau nữa, trong khi những xứ thuộc địa khác của nước Pháp ở bắc Phi châu đang yên ổn, mà Tunisie thì ngày nay đang làm mồi cho những cuộc phân tranh xã hội những cuộc đình công ; nếu xứ Tunisie được tự trị, thì rồi đây sẽ còn xảy ra rắc rối đến thế nào ?

Nếu nay cho xứ Tunisie được độc lập, tức là sẽ làm hại những nguyện vọng của dân Tunisie. Cải phương sách nầy chẳng khác gì nước Pháp bỏ phắt mất một cối đất mà mình đã vì đó tốn bao công phu tiền bạc.

Xứ Tunisie không thể so sánh với A'gérie và xứ Maroc. Xứ Algérie thì đã « Âu-hóa ». « Pháp hoá » lắm rồi ; xứ Mexique thì Vấn còn ở trong vòng khuôn phép do cái chánh sách oai-nghiêm của Thống chế Lyautey khi ngài làm thủ hiến xứ ấy. Còn như xứ Tunisie thì ở gần Đông phương, là một nơi Hồi-giáo rất thịnh, là một xứ thuộc-địa không vững vàng, nước Pháp cần phải lưu ý trông nom săn sóc đến luôn. chớ không nên bỏ lỏng. Chuyện vừa mới xảy ra ở xứ Tunisie thuật lại sau đây đủ làm cái chứng cớ rõ ràng cho điều đó ;

Từ trước đến đầu năm 1936, xứ Tunisie vẫn được thái bình yên ổn, cả về đường xã hội lẫn về đường chánh trị.

Hồi tháng Juillet năm 1936, đảng Destour — nhờ có phong trào nghiệp đoàn giúp sức — mới tổ chức trong các vùng thôn-quê các cuộc tụ họp gồm có toàn những người bần xứ, và sửa soạn các cuộc đánh phá các đồn điền. Cuộc rối loạn xảy ra tại Gafsa trước nhất. Kế đến xảy ra nhiều việc cướp phá ở các nơi. Cướp phá các hàng hiệu và các xe « Ca-mi-ông » (camions). Các đường sá không còn yên ổn nữa.

Về việc cướp phá ngày 27 Novembre 1936, có hai nhà đồn điền bị thiệt mạng. Tại sở khai mỏ xương tàn (phosphates) ở Bizerte cũng ra sự nhộn nhạo ;

Phần thì những lời cổ xúy của các báo, phần thì những cuộc phân tranh xã hội, đã gây nên những vụ mưu hại. Những người thủ lĩnh đảng Destour gây nên những cuộc xô xát nhỏ, nhờ về cái thủ đoạn khéo léo của các quan võ coi việc

(Coi qua trương 6)

Tin tức ở Nhựt

TÀU CHÌM 50 NGƯỜI CHẾT

Theo tin Hong-kong ngày 17 Mai thì một chiếc tàu lửa của phái đa số Nhựt vừa nổ làm cho 50 người chết và chiếc tàu tan tành cả. Thấy của kẻ bị nạn đã được vớt và chôn cất.

* * *

HAI ÔNG LÃNH-SỰ TÂY-BAN NHA CHỐNG NHAU

Theo tin sở thông tin Domei ngày 17 Mai thì việc lôi thôi giữa hai ông lãnh sự cũ và mới của nước Tây-ban-nha tại Tokio là M. Alvorez và M. De Molina chưa giải quyết xong.

Ông lãnh-sự cũ là M. De Molina không chịu giao việc, cứ đóng cửa sứ quán làm cho ông lãnh-sự mới là M. Alvarez phải thuê lữ quán mà ở.

* * *

SỰ LIÊN-LẠC NHỰT NGA HIỆN THỜI KHÔNG ĐƯỢC BỀN

Tokio, 16 Mai. — Ông Youre-nev sứ-thần Nga Sô-viết đã rời Nhựt - bổn đi Moscou. Ông ta không chịu phê bình kết quả các cuộc thương-thuyết giữa ông ta và ông Stoh nhưng kết luận rằng sự liên-lạc Nhựt-Nga hiện-thời không vững được.

Một cuộc biểu tình ở Mỹ-tho

-X-X-

Sớm mai hôm qua, dân ở Long-hưng, Giồng-dừa, Trấn-định và các vùng lân cận có hiệp lại hơn năm trăm người để làm biểu-tình.

Dân biểu - tình tương hai tấm vải viết những lời yêu - cầu giống như ở các cuộc biểu-tình khác, rồi kéo nhau ra đi xuống Trung-lương đọc theo lộ xe hơi (quốc-lạ số 16).

Số người biểu tình phần nhiều là bọn lao-nông, trong đó có một số đông đàn bà.

Họ ung-dung kéo đi rất có trật tự : lâu lâu lại rập nhau hô những khẩu hiệu yêu-cầu.

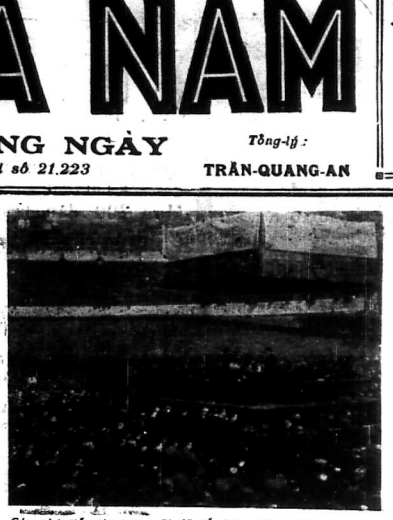

Các nhà tiểu thương-mãi đã tổ-chức lại trường đua xe máy Paris một cuộc mét-tinh thứ hai để phản đối đạo luật 40 giờ

ÔNG JOUHAUX QUA VALENCE

Franco bị ám-sát hụt ?

Ông Negrin đã lập nội-các mới

Tây-ban-nha

Một cuộc âm-mưu ám sát Franco

Madrid 16 Mai— Có tin ở Hendayecho hay rằng quân quốc-gia ở Basque chưa hay được về cuộc âm mưu ám-sát Franco ở Salamanque. Trong vài tháng nay cái tin nầy lâu lâu lại cứ nghe đồn lại một lần. Nhưng sao cuộc điều tra thì người ở thấy rằng không đúng với sự thực.

Quân quốc-gia liệng bom xuống

Valence — Muốn trả lời lại Việc quân Chánh-phủ liệng bom xuống Satagosse và Valladolia, máy bay của quân quốc gia đã liệng bom xuống Valence hồi 7 giờ 50 ngày 16 Mai. Có 30 người chết và 150 người bị thương. Một quả bom rớt xuống cách lãnh sự quán Pháp độ 30 thước.

Ông Negrin lập nội - các mới

Valence, 17 Mai — Ông Largo Caballero hồi 3 giờ chiều đã cho ông Azana hay rằng ông ta không chịu lãnh việc lập nội các mới. Đến 10 giờ 15 hôm ấy thì ông ta tuyên bố điều quyết định của ông ta.

Giữa lúc ấy ông Azana có hiệp đại biểu cộng sản, xã-hội và cộng hòa lại để giục bọn giúp cho ông Caballero lập nội các mới được dễ dàng. Nhưng ủy - ban trung ương của đảng cộng-sản không chịu thay đổi điều quyết định của mình.

Ông Azana đã giao cho ông Negrin, đảng viên xã-hội, nguyên Tổng - trưởng bộ tài chánh lập nội các mới.

Người ta tin rằng ông Negrin thủ tướng mới sẽ yêu-cầu ông Del Vayo lãnh bộ ngoại giao và ông Pristo lãnh bộ quốc phòng (bộ nầy gồm có bộ Chiến tranh bộ Hải quân và bộ Không-quân). Ông Negrin đã tuyên bố với báo giới rằng ông ta lập một nội các đưa vào tất cả những đảng bạng lòng chống với 1 an quân đề cho Tây ban-nha được độc lập.

Ông Negrin đã được ông Narviz Barrio hay tin mật cho Công hòa liên hiệp và ông Irujo thay mặt cho Ủy ấn độ giáo ở Basque hứa chắc sẽ giúp sức cho ông ta.

Ông Jouhaux qua Valence

Valence, 17 Mai — *Ông Jouhaux, tổng thơ ký, tổng liên-đoàn lao động đã đến Valence bằng máy bay.*

Quân quốc-gia tiến khỏi Gorocica

Durango, 17 Mai. — Quân quốc-gia đã tiến khỏi Gorocica còn một toán binh « Mũi tên đen » của Y thì tiến trên con đường từ Plencia đến Munguia.

Đánh nhau kịch-liệt ở mặt trận Basque.

Durango, 17 Mai.— Những trận đánh nhau kịch-liệt đã xảy ra bởn chứa nhựt và thứ hai vừa rồi ở vùng Amorebieta. Theo một tờ thông tư của quân quốc-gia thì các đạo binh của thống tướng Mola đã đánh được nghịch-quân và chiếm được nhiều nơi quan-hệ giữa khoản Ergoyen, và Zabalabeicon. Amarebieta đương bị pháo-binh của quân quốc-gia gia.

Một số đông nghịch-quan bị bắt.

Những quân bị bắt tuyên bố rằng khi dân chúng Bilbao hay tin

Nội các Valence đổ thì có một cuộc biểu tình xảy ra. Thợ thuyền kéo nhau đi ngoài đường la lớn « Cách-mạng vạn tuế ».

Bom nổ ở Tolede

St Jean de Luz, 17 Mai — Thành phố Tolede bị liệng bom vào tư bôm thứ hai đến nay theo tờ hông tin của nhà binh. Tờ thông tin ấy lại thêm rằng Thống tướng Miaja đã đi kiểm binh ở mặt trận Sierre.

Pháp

Một cuộc hội-nghị nghị-viên thương mãi quốc - tế

Paris 17 Mai — Hội nghị nghị

Coi qua trương 6

Biến loạn ở Albanie

...nhưng đã dẹp yên được

+ — +

Tirana, 17 Mai.— Phòng báo giới ở Albanie hôm qua thông tin rằng một toán quan đăng-viên cách mạng đo ông nguyên tổng trưởng Ethementoto và nhiều vị cựu sĩ quan cầm đầu đã chiếm Aagyrocas ro, cắt giây điện thoại giao-thông với Tepeleni, Kurvelski và Libohava.

Chánh phủ Albanie đã gởi binh lính đến tận nơi.

Các tỉnh khác đều yên ổn. Đến rạng đông người ta được tin rằng đội quân tiên phong của Chánh phủ đã giải nghịch quân ở đèo Progli giữa Valona và Tepeleni.

Quân Chánh-phủ đã đánh đuổi được quân phiến loạn.

Sau đó một tờ thông tư nói rằng quân phiến loạn đã bị đánh tan.

Hai đêm hát đặc-biệt

-=-

Bạn hát Quảng - Đông «Tứ-Lệ-Chương» sẽ hiến tại đêm hát Tây hai đêm hát đặc biệt (19 và 20 mai) đặng giúp cho ban-trí-sự lo quyên tiền cất nhà thương thí Saigon.

ĐÊM THỨ NHỨT

Tuồng : Kim-khí nhu tình.
(Bảo kép đông và toàn đồ mới)

ĐÊM THỨ NHÌ

Tuồng : Thập tam mại đại nào Năng nhơn tự.

Xin mời chư vị khán quan đến xem trước mua vui sau làm nghĩa.

Một thầy giáo bị đánh sặc máu mũi

Chuyện thầy giáo Thạch ở Cantho bị đánh sặc máu mũi xảy ra hơn tháng nay, vẫn còn là một chuyện sôi déo vì nội vụ đã đưa ra phòng thẩm án.

Vụ thầy Thạch bị đánh làm nhiều người ở Cantho rất bất bình, nhưng người ta không dám mạnh bạo thổ lộ sự bất bình ra là vì người đánh thầy Thạch là một người ở Tòa-bố.

Đầu đuôi câu chuyện như sau :

Ngày 15 Avril rồi, có Hội chợ M. Thạch cũng như nhiều thầy giáo khác được lính lãnh bán giấy vô cửa giúp cho Hội.

Thầy ngồi tại guichet số 2 bán. Người đi coi chen lấn để mua giấy. Người thì đông chỗ bán thì ít nên có nhiều người ở ở lâu mà mua cũng không được. Trong số người mua không được có M. Trần-văn-Sến làm thơ ký riêng cho ông Chủ-tỉnh. Thấy vậy thì buông lời nói nặng với thầy Thạch. Chuyện rồi to, song lúc lâu, thấy vào xem hội chợ, lại guichet số 2 để nhưng vì lỗi mình thầy Thạch một cái phùng mũi.

Cái cớ chi « n à nhận » (!) ấy làm cho hết thảy anh em trong ty Giáo huấn Cantho đều bất bình, nhưng vì cái lẽ « chuyện người thì mất người âu » rồi ai cũng lặng lặng làm thinh nuốt giận.

Quan Chủ tỉnh Cantho xét lỗi về thầy Sến nên có hứa với quan đốc-học Cantho sẽ nghiêm trị thầy, song hơn tháng rồi, thầy Sến vẫn đi làm việc như thường.

Nghỉ vì làm việc ích lợi chung còn bị đánh, mà ty giáo huấn không ngừi ra bình vực, thầy Thạch đã mượn trạng sư lối M. Sến ra tòa.

Nội vụ hiện nay còn đương ở lại phòng lời thẩm Cantho. Chưa biết kết liễu ra sao vì nhà chuyên trách chưa đòi hỏi hai bên nguyên bị.

TIN GIỜ CHÓT

Ông Tạ-Thu-Thâu BỊ BẮT

(Coi bài trương 6)

TRONG MÙA SĂN THUẾ

Bao nhiêu dân nghèo bị cái cảnh này ?

Năm nào hễ tới mùa thuế thì nhà báo lớp được thơ lớp tiếp người, kêu ca về việc chưa kịp đóng thuế bị làng và lính làm khó để đi điều.

Năm nay cũng vậy, bắt đầu tháng năm tây, đã thấy cái hiện tượng ấy xảy ra. Những việc bắt bớ lạt vặt, giam cầm vô ích, và làm khó để thường thường, chúng tôi không phải thuật lại làm gì. Nơi đây, chúng tôi chỉ bày tỏ cái thân phận của người chưa kịp đóng thuế vì nghèo, hai không được lòng người cầm quyền ở làng quanh bị vì không chịu làm cực đã cho ai lãng.

Chúng tôi muốn nói tình cảnh của ông già Nguyễn-văn-Nhị 54 tuổi số giấy thuế 25507 và anh Hứa văn Quận 37 tuổi số giấy thuế 26543, cả hai đều ở làng Thanh-lợi, tổng Cửu-cư thượng (Thủ-thừa-Tânan).

Ông già Nhị là một tên dân « ngan » năm trước dám kiện ông cai tổng Nguyễn-văn-Đính tới 14 điều khoản! Còn anh nhà quê Quận lại dám thưa với quan trên rằng thấy xã đương niên Hứa văn Đạt, rể ông cai Đính là người không xứng đáng?

Chỉ vì đó, mua thuế năm nay ông Nhị và anh Quận đem hai đồng bạc ra đóng lần cho thấy xã không được thấy nghe. Hôm ngày 11 Mai, thấy xã cho viên chức nhỏ bắt Nhị và Quận đem về giam ở nhà làng tới 13 Mai thì giải ra quận. Ông quận cho giải ra tòa bố.

Quan phó chủ tỉnh Tân an là M. Henri Berte thường cho Nhị và Quận mỗi người 2 ngày tù và ở quan tiền phạt, trước khi cấp cho giấy ban 15 ngày. Giấy phạt ông Nhị số 197, của anh Quận số 198. Hai người không có tiền nạp phạt nên phải ở giam luôn 2 ngày tù với 3 ngày ở tuộc phạt là 5 ngày.

Có lẽ vì nhắc tức cho rằng bị bắt và giam như thế là vô-lý làm nên ông Nhị và anh Quận đều tuyệt thực suốt mấy ngày ở trong khám đề phản đối.

Chúng tôi đăng tin nầy ra không ý chi khác hơn là bày tỏ nguyện nhơn và tình bình một vụ tắt thuế để cho quan trên thấy nẻo luồn tiện chúng tôi xin làm thế nào nên nới tay cho dân nghèo nhờ.

Ngày 1er Mai ở Đức

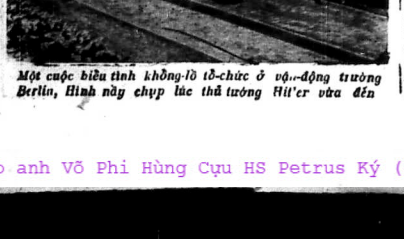

Một cuộc biểu tình khổng-lồ tổ-chức ở vận-động trường Berlin, Hình nầy chụp lúc thủ tướng Hit'er vừa đến

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

Chuyên trị bịnh lao

Giây thép nói : Saigon 21.376
102, CHASSELOUP-LAUBAT
(sau vườn Bờ-Hồ)

Docteur PHAM-NGOC-THACH
Cựu Lương-y đại dưỡng-đường thành phố Paris tại Hauteville

Chuyên trị :
BỊNH LAO, PHỔI, CUỐNG HỌNG, LỖ MŨI . . .

Máy quang tuyến điện (Rayons X)
Phòng thí nghiệm đàm, máu

Buổi sáng : từ 8 giờ tới 12 giờ
Buổi chiều : từ 3 giờ tới 6 giờ

ƠN TRẢ NGHĨA ĐỀN

XIN ĐỒNG BÀO ĐỂ Ý

Tôi lấy sự thật giới-thiệu cho đồng-bào lục-châu được biết ông thầy thuốc (Việt-Nam) Nguyễn-ngọc-Công ở tại Thủ-đức, chánh thật là một vị danh-y tế-thế.

Nguyên đứa cháu nội tôi là Nguyễn-văn-Tôn học-sanh tại trường La-Tinh Saigon, đau bịnh ban rất nguy, vì đã lặm vào tạng-phủ đến đỗi gần tuyệt mạng (Cha xức dầu rồi) bịnh cháu tôi có dùng nhiều thầy nhưng vô hiệu quả.

Tôi nhờ xem báo ngó thấy Mr. Denis-Beaugendre người Pháp giới thiệu ông Nguyễn-ngọc-Công trị bịnh ban hay, nên tôi tới rước ông xuống điều-trị, cách 2 tuần lễ về sau thì cháu tôi được mạnh như thường.

Đây là bổn phận của tôi, vì cả nhà chúng tôi được vui mừng thấy bịnh của cháu tôi qua khỏi.

Tôi xin lấy danh dự tôi để lời thành thật cho đồng bào được biết thầy hay mà tìm uống thuốc.

Nay giới thiệu :
NGUYỄN-VĂN-ĐỒNG
Đốc-phủ Sứ — SAIGON

Trị đến tận gốc tuyệt nọc các chứng bịnh ĐAU-TRĨ

CHỈ CÓ THUỐC **Bình Tàn Tây Độc Phiên**

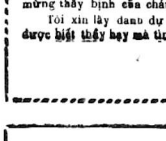

của nhà thuốc Thoại-dư-đường là hay hơn hết, dám cam đoan dẫu cho bịnh nặng nhọc, lâu mau cách nào, bất cứ nội trĩ hay ngoại trĩ cũng đều trị đến tận gốc tuyệt nọc. Khỏi phải sợ bị tái đi tái lại, không công phạt bịnh nhơn.

Hằng trăm ngàn người, nhờ nó chưa khỏi một cách rất chắc chắn và mau chóng.

MARQUE DÉPOSÉE

Nhà thuốc THOẠI-DƯ-ĐƯỜNG
133 Rue de Paris Cholon

Chi cuộc « Thoại-dư-Đường » trong Chợ-mới Saigon, giang hàng số 165 có trữ bán đủ các cao, đơn, hườn, tán. Giá cả y như ở tiệm chánh.

DÙNG THUỐC SỐ

Xin coi chừng giả mạo

SÂM - NHUNG ĐƯỢC-TỈNH hiệu «ÔNG-GIÀ»

Là nhà thuốc bổ thận và bổ huyết hay hơn hết, có danh hơn 60 năm ai dùng rồi cũng đều biết rõ. Nay có thứ giả mạo thật giống. Vậy quí ngài có mua xin nhớ ve thuốc này kẻo lầm thứ giả phải tiền mất tật còn suốt đời vẫn bịnh hoạn — Mỗi ve giá... Op.60

Trữ bán trên 800 nhà đại-lý khắp nơi.

Nhà thuốc trứ danh
VIỄN-ĐÔNG
115 Rue de Paris — CHOLON

NGUYỄN-V-TUC
41 Rue Amiral - Dupré
SAIGON

IMPRIMERIE
LITHOGRAPHIE
PHOTO-LITHO
PHOTOGRAVURE

in den và màu

CÁC THỨ GIẤY TỜ, SỔ SÁCH vân vân...

KHÉO, TỐT, ĐẸP, MAU, LẸ GIÁ RẺ

TIN TRONG NƯỚC

ĐỤM BẠC TRONG NAM NÊN NOI GƯƠNG

Hơn 200 dân làng tuyên thệ bãi đánh bạc

—+—

Nghệ-an. — Cuộc phiền động vừa qua, nạn bão lụt kế đến mùa màng mất lại được gần lúc kinh-tế khó khăn, dân làng Tân cảnh huyện Yên-thành đã khổ lại càng khổ dữ.

Thế mà từ năm 1933 gặp khi nhà nước bảo cải hầm Nông-giang ở làng đó, những bác cai và phu phen đêm thường họp nhau đánh xóc đĩa đỏ sắc phát nhau, dân trong làng cũng đua nhau vào đánh.

Từ đó đến nay, đã lắm người khánh tận gia-tài, bán vợ đợ con, hiện ra lắm cảnh thương tâm thảm mục.

Những cái hại về việc cờ bạc đã bày ra trước mắt như thế, dân làng tỉnh ngộ, nên hôm vừa rồi toàn dân làng Tiên-cảnh hơn 200 người đã họp tại đình trung tiện thề từ rày chừa đánh bạc để chăm việc làm ăn. Lại làm tờ ký kết trong nói nếu sau này ai mà tái phạm vào việc đánh bạc thì toàn dân trong làng không công nhận người ấy là anh em làng xóm gì nữa, và bị phạt không tuân lời thệ.

Các nhà khoa học Nhật-bản ở dưới đáy biển

Japanaj sctenculoji sur la marfundo

Tại viện « *Tham hiểm ở dưới đáy biển* » bên Nhật-bản mới đóng một chiếc tàu lặn để dùng khảo cứu khoa học, dưới biển sâu.

Tàu lặn ấy đặt tên là NISI-MURA, trong tàu đặt các máy móc chuyên môn rất tinh xảo. Tàu bề dài 15 thước, nặng 20 tấn, 25 mã lực và chạy được 6 dặm một giờ ở dưới nước.

Trong tàu nhiều máy móc chiếm hết các nơi, thành ra phòng làm việc và phòng nghỉ không được rộng rãi và lịch sự.

Hai bên sườn tàu, có dụng những khe trống để lắp máy bình và đèn rọi rất sáng.

Viện khảo « cứu ấn định các công việc thử nhứt của chiếc tàu nầy là phải đi thám-hiểm từ bán-đảo IZU đến hải đảo OSIMA là nơi trung tâm điểm cuộc động đất đã xảy ra trong năm 1923. Nhiều nhà khoa - học cho tàu lặn xuống tới 400 thước để quay phim những phong-cảnh lạ lùng ở dưới đáy bể.

Người ta ước ao rằng : cuộc thám hiểm nầy sẽ làm cho ta biết cái nguyên-nhân của sự động đất và khám phá những tài liệu ở đáy biển để tìm phương kế mà chống chọi những cuộc động đất sẽ xảy ra.

(Dịch báo Espéranto « LE PRAKIKO »)

C. G.

Cái may của các giáo sư trường tư

Ngày 11 Mai vừa rồi, quan Toàn quyền đã ký nghị định bổ khuyết vào điều thứ 5, nghị định ngày 8 Avril 1933 nói về việc thi bằng Cao-đẳng Tiểu học và thứ 43 n hị định ngà, 17 Juin 1933 nói về việc thi bằng Tiểu-học.

Theo nghị định ấy thì từ nay hội đồng chấm thi bằng Cao-đẳng Tiểu-học Pháp-việt có thể có một vị giáo sư tư thục dạy bậc Cao-đẳng Tiểu-học có bằng Tú tài Tây, hay bằng Cao đẳng Tiểu - học Tây hay tốt - nghiệp trường Sư - phạm.

Còn về kỳ thi bằng Tiểu học Pháp-việt thì hội-đồng chấm thi cũng có thể có một vị giáo sư tư thục về bậc Tiểu học.

TRƯỚC MIỄU RẠCH - CẢ

Một người đàn ông bị kẻ thù chém nát hai tay

8 giờ tối Chủ-Nhựt rạng mặt thứ hai anh Đỗ-khánh-Thinh làm mướn tại làng Phú-Hữu Biênhoà đi chơi vừa ngang miễu Rạch-Cỏ xảy có một người ăn mặc đồ đen núp trong bóng tối phía trước miễu nhảy ra đón ót em.

Thinh đưa tay ra đỡ bị kẻ thù chém đứt nát hai bàn tay Thinh vừa la lên thì hung thủ bỏ chạy mất hết.

Nhà chuyên t ách làm ăng kết Thinh khai không biết mặt kẻ chém mình và bình như bọn ấy đi 2 đứa trong lúc anh ta bị chém còn thấy bóng một đứa nữa núp lỏ trong bụi gần đó.

Hiện giờ Thinh đã vào nằm nhà thương Chợ rẫy.

TẠI CHỢ THỊ-NGHÈ

Một ông già bị phao vu và bị đánh có thương tích rất nặng

Vào 1 giờ trưa hôm qua ai làng Thanh-mỹ-Âu ở gần chợ Thị-Nghè (Giadịch) có xảy ra một vụ đá n người có thương tích. Số là bữa ấy hai vợ chồng anh Dương-v-Đẹt ở gần nhà giây thép Toi-Nghè có việc rầy rà và đánh lộn nhau.

Ông già Huỳnh-v-Cây 53 tuổi ở gần đó đó chạy qua mà Đẹt khuyên lơn và can ra. Không hiểu Đẹt có thù oán gì với ông già Cây mà anh ta bắt ông nầy trở lại đánh đập rất tàn nhẫn.

Tên Đẹt đánh ông Cây rồi còn bắt dẫn ông ấy đi cùng đường và nói cho ai nấy biết ông Cây lấy vợ anh ta và ăn cắp của anh ta một con dao phai.

TẠI NHÀ VIỆC THANH-MỸ-ÂN

Tên Đẹt lính đã ông Cây qua nhà việc thưa cho làng hay, song vì lúc đi đọc đường Đẹt có đánh ông Cây nhiều lắm nên ông ấy bị thương tích rất nặng.

Hương quản Kệ hay tin đến nhà việc gặp tên Đẹt đẫn ông Cây ra khỏi cửa.

Vì lúc ấy ông Cây đi không nổi nữa nên Đẹt bỏ ông Cây tại nhà việc đâm đầu chạy trốn mất.

Hương quản Kế làm ăng kết xong liền cho chở ông già Cây đi nhà thương Gia-định. Ông Cây bị đánh bầm hết cả mình mẩy và mang bịnh nửa thờ không ra hơi.

Nhà chuyên trách đang tập-nã hung thủ. Chờ coi có tin quan bộ chúng tôi sẽ tiếp.

TẠI LÀNG AN-THỚI-ĐÔNG

Một thiếu - phụ bị chồng ghen đánh đập gần thiệt mạng

Cô Nguyễn-thị-Trâm 17 tuổi, ở làng An-thới-Đông (Giadịch) có chồng tên Quang cũng ở cùng làng.

Quang có tánh hay ghen tương nên nhiều khi anh ta đánh đập vợ không kể sống chết.

Sớm mai bữa 16 Mai vừa rồi Thị-Trâm xin phép chồng về nhà người chú ruột tên Liễu đặng thăm ông nội có đang đau nặng.

Đến chiều bữa ấy tên Quang đi kiếm gặp vợ tại nhà tên Liễu Quang phát ghen lên nhảy lại nắm đầu Thị-Trâm mà đánh rất tàn nhẫn. Thị Trâm la lắng bị Quang lấy khăn nhét vào họng và đánh thêm đến đỗi bị bầm hết cả mình mẩy.

Nội vụ ra tới làng hung thủ bị bắt giam còn Thị-Trâm thì đi nhà thương điều trị.

Đ.N.N.

Thơ tín

CÙNG CÁC ÔNG NÔNG-DÂN LÀNG MÔNG THỌ VÀ THẠNH HOÀ — RẠCH - GIÁ

Chúng tôi có tiếp được lòng đơn kêu oan về vụ người tại chiếm đoạt đất cát. Song, một lá thơ gởi giản tiện như thế chúng tôi không thể đang được, vì không lấy đâu làm bằng cớ chắc chắn.

Đ. N. N.

CỨNG VÌ VỤ CẶP RẰN HỘI ĐÁNH ANH LÊ - HÒA Ở MƯƠNG-MÁN

Một chuyến xe lửa tốc - hành dậu giữa đường

Cặp - rằn Hợt bị xuống chức và đổi đi Nam - vang

Như chúng tôi đã cho ban đọc hay tin hôm 10 tây nầy, lối 8 giờ sớm mai có một cuộc lăng công của anh em lao động ở Dépôt xe lửa Saigon trong 10 phút, để xin giải quyết về vấn đề anh Lê Hòa bị coi Hợi đánh trọng thương mà chúng tôi đã nói rõ trong mấy số báo rước.

Cũng bữa đó có một chuyến xe tốc hành Saigon Nhatrang do anh Đoàn văn Cử cầm máy vì muốn buổng trọn với anh em ở dépôt để ủng hộ Lê Hòa nên anh Chỉ có đậu 2 phút giữa đường Xuân Lộc Bảo chánh. Trước khi đậu anh có cho thấy «chef train» hay duyên cớ để nói trên đây, rồi anh cũng giữ tròn phận sự chạy tới chỗ cho đúng giờ.

Đến nơi thấy «chef train» nói với anh Chỉ rằng : «Anh chạy đúng giờ tôi không xén (signaler) trong giấy (Bulletin) làm gì. Anh Chỉ không có ịu và nói như vầy :

Tôi làm vậy để tỏ cho ông chánh ký sự thấy rõ nỗi bực tức của chúng tôi đang xin giải-quyết vụ của anh Lê Hòa ; vì có đưa đơn trong tuần rồi mà không thấy trả lời. »

Sau khi xảy ra vụ nầy, ông ký sự đem nội vụ ra làm ăng-kết, rồi buộc anh Chỉ phải nghỉ 6 tháng không ăn tiền.

Anh em Dépôt rất bực tức có làm đơn xin anh Chỉ lấm lại nhưng ông trả lời không có phạt như vậy, ông biểu anh Chỉ nghỉ tạm chờ giấy Hanoi lại sẽ hay. Tuy vậy ông cho anh em hay tin cặp rằng Hội đã bị xuống chức và đổi đi Namvang, nên anh em rất vui mừng.

Cùng độc - giả ở toàn hạt Soctrang

Kể từ ngày 15 Mai 1937 Bổn báo phái viên là M. Ng-văn-Sanh sẽ đến viếng các bạn đọc ở toàn hạt Soctrăng để cổ động và thâu tiền cũ và mới.

Bổn báo mong rằng các bạn đọc sẵn lòng giúp M. Ng-văn-Sanh làm tròn phận sự. Bổn báo rất đa tạ.

Đ.N.N.

THUỐC TRỊ

Bịnh lỗ tai

Lỗ tai chảy mủ thúi, lỗ, và nhức là cang hôa thanh sanh phong, phong nhiệt thừa hư nhập vào não chỉ nên ốc phải thọ bịnh.

Hãy uống thuốc « TỈ-LIÊN-THÔNG NHI-HOÀN » thì các chứng bịnh đều hết.

Giá mỗi hộp Op 50 uống 2 lần và có một ve thuốc sức.

Nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN
Thudaumot
Chinhanh : 229 rue d'Espagne Saigon

Đức - thành - Hưng
GIADINH

Có cho mướn xe hơi mui sập và mui kiên có lành làm bành đám cưới kiêm thời rất huế-mỹ. Mỗi buổi sớm mai có đủ đồ điểm tâm, trưa và tối có đồ giải lao vân vân.

Dương - v - Huệ
Cycles et Accessoires
44 Rue Jean Eudel
GIADINH - HỘI — (SAIGON)

Bán xe máy mới đủ hiệu và đồ phụ tùng. Có thợ chuyên-môn để sơn và sửa xe máy. Giá thật rẻ.

Muốn bán mướn cái xe kéo số Cholon. Mua hết hay năm bộ cái đặng được.

Thiên hạ đồn

Muốn dùng hột xoàn mới thật tốt nên đến tiệm BA - QUAN là chỗ mai hột Xoàn mới khéo nhứt.

Mua hột Xoàn mới BA - QUAN được sự tin rẫy, không khi nào chịt nước đồi màu, có thể dùng như Xoàn Tây.

Hột Xoàn mới BA - QUAN chỉ bán tại tiệm BA - QUAN 58 Rue Vannier Saigon Chợ - cũ) số tới 21 478.

Muon mua hàng "NHỰT" tốt rẻ
MAU JAPON
46 RUE VIENOT SAIGON
DAINAN KOOJI
SAIGON - HANOI - PENH

Giá lúa gạo

NGÀY 18 MAI 1937

Lúa

Gocong	2.78	Omôn	2.55
Bêntre-Batri	2.77	Cairang	2.64
Bêntre	2.60	Thônôt	2.53
Mytho-Tânan	2.60	Longxuyên	2.53
Cailây	2.57	Châudôc-Blanc	2.32
Catbé	2.55	Rouge	2.19
Vinhlong	2.53	Tânchâu	2.15
Baké	2.53	Sadec-Blanc	2.47
Cânchong	2.6-	Rouge	2.15
Cânglong	2.6-	CAOMÊN	
Travinh	2.60		
Baxau	2.60	Batthambang	2.56
Bacliêu	2.61	Banam	2.50
Rachgia	2.68	Scharieng	
Phuoclong	2.63	Paddy-Rouge	2.15

Gạo

(MỖI TẠ 60 KILO)

Gạo 1/25	3.18
Tấm số 3-4	2.75
Cám trắng	1.66
Cám lức	0.70
Bao lúa mới	90.20
Bao gạo mới	25.80

Bắp và dừa

Bắp đá	6.95
Dừa khô tươi	11.85

Cao su

Paris mỗi kilô	11.35
Singapore	0.35 1-4
Londres	10 d 7/8

Giá 100 bạc ta

ĐỔI RA TIỀN NGOẠI QUỐC

Tiền Hồng-kong	144 3-4
Tiền Thượng-hải	148 3/4
Tiền Nhựt-bổn	154 1/8
Tiền Singapore	76 7-8

Giá đồng bạc cũ

0$74

Tin tàu

PHÁP QUA

Le Forbin	22 Mai
Le L. Roussel	23 Mai
Le d'Artagnan	20 Mai

TRUNG BẮC VỀ

Le Claude Chappe	21 Mai
Le Cap Varella	21 Mai
Le Lt. de la Tour	20 Mai

TÀU VÀ NHỰT ĐẾN

Le Forbin	21 Mai

SINGAPOR TỚI

Le G. G. Merlin	18 Mai

QUA PHÁP

Le Aden	21 Mai
Le Lt. de la Tour	22 Mai
Le Forbin	24 Mai
Le Cap Varella	25 Mai

RA TRUNG BẮC

Le d'Artagnan	22 Mai
Le Claude Chappe	24 Mai
Le Forbin	25 Mai
Le Yalou	19 Mai

QUA TÀU VÀ NHỰT

Le F. Roussel	25 Mai

QUA SINGAPOR

Le G. G. Merlin	24 Mai

HIỆN THỜI CÁCH TRỊ BỊNH HO - LAO DỄ DÀNG VÀ MAU CHÓNG MỘT CÁCH LẠ LÙNG

(Cách coi mạch và uống thuốc một mình) Chỉ dạy chắc chắn không phải nói những bịnh dư thầy xem, trên trời dưới đất vậy.

Một phút đồng hồ : Mạch nhảy từ 65 chí 75 lần hoặc nhảy vài cái rồi nghỉ một cái là bịnh trái tim hoặc bịnh lao thiếu máu, bịnh nầy ho khan, hoặc không ho, nặng nước hơi thở không thông, chóng mặt, nặng đầu và mệt, ăn ngủ không đặng, đừng bỏ Tâm Dưỡng-Phế-Hoàn hiệu chìa khóa là trăng.

80 tới 90 : Mới ho dùng Ngoại-Cảm Chỉ-khái-tán ho quá 15 bửa dùng Phòng lao Chỉ khái-tán là trúng bịnh.

95 tới 100-110 hoặc 120. Ho nhiều nóng nhiều, đưa tay chưa thì uống A Li Đà Chỉ khái Tán cho bớt nóng và Phòng lao Chỉ khái Tán trị bịnh ho là trúng.

85 tới 80-83-85-90, chỉ 110 : Trong mình không có nóng lạnh ho rất cổ tiếng hơi chạm uống nước hay sặc, ăn uống nghẹn đau họng lắc (laryngite tuberculeuse) hoặc ho đi ho lại không chịu dứt uống Trường Sanh Bất lão hoàn thì trúng bịnh.

Bốn thứ trên đây đảm cam đoan trị động các thứ bịnh ho lao kỳ nhứt và kỳ nhì nội trong 5 bửa tới 15 bửa, hoặc 15 bửa chỉ 1 tháng rưỡi thì dứt bịnh.

Hãy nhớ các thứ thuốc trên đây đều để hiệu chìa khoá Quới Nhơn Đường nghĩa là thuốc của ông Chánh trong xứ trong bọn trung quốc Huỳnh quới-Nhơn bào chế ra, kẻo làm thuốc giả mạo thì bịnh rất nguy.

Muốn cho chắc chắn và khỏi lầm thuốc giả thì đi ngay về Quới-Nhơn-Đường là chiếu hoặc thơ Quới-Nhơn-Đường hiệu số 49 rue de Cây-mai.

ĐOẠN LỊCH-SỬ NAM-KỲ khi bắt đầu thuộc Pháp

VI

(Tiếp theo và hết)

3) TRƯƠNG ĐỊNH

Kể Nam-trung nghĩa sĩ thì ông Trương-Định là kẻ hào khái, mưu lược và can đảm hơn hết.

Nguyên đời trước là người ở Quảng-ngãi, cha ông tên là Cẩm, đời vua Thiệu-Trị làm lãnh binh tỉnh Gia-định, cưới con gái một nhà hào dân ở Tân-hoà cho ông Định; cha chết ông ở luôn trong Nam.

Ở Gò-Định, trang mạo khôi ngô thông võ kinh, giỏi nghề kỵ xạ. Năm đầu triều Tự-Đức, ông ta xuất cần nhà một dân dõng điều được thao thức quân-cơ. Năm Tự-Đức 12 (1859) Gia-định thất thủ, ông ta xuất một độ quân trừ ở Thuận-Kiều, quân tiến đến, đội quân ông ta tường đi tiên phong, đánh nhiều trận có công. Năm Tự Đức 14 (1961) đồn Phú-hợ vỡ, các đại tướng lui ra Biên-hòa. Định thu quân về trú đồn Tân-hòa,

Lúc bấy giờ, quân Pháp đương toan xâm lấn tỉnh Biên-hoa và Vĩnh-long, cho Định là sĩ tốt con con, không đủ chú ý. Định bèn cùng Trị-huyện Lưu-tấn-Thiệu, bát-phẩm Trần-tại Lê-quang-Quyền tiến lương đúc súng, ụ binh trên ngàn, nhân quân Pháp không thuộc đường lối, thường ẩn núp chận đánh, rồi tổng được đôi trận con con. Triều đình Huế nghe thế, hạn cho các ông Phủ lãnh binh tỉnh Gia-định.

Năm ấy (Tự-Đức 14), quân Pháp công hãm đồn Biên-hòa, Triều-chỉ nghiêm trách Hiệp-quân-vụ Trần-văn-Nhiệm, Khâm-phái quân-vụ Nguyễn-Trung-Mậu bội đồn Tân-hòa toan kỳ khôi phục đồn cũ. Đồng-thời, quyền tuần-vũ Gia-định Đỗ-Quang đã lên đi đuổi giặt sang dựa với Trương-Định.

Lúc ấy Định có quân trên 5000 chiêm cứ Gò-Đội-sơn, nhân Đỗ-tức Trung-nguyên lệ quan chức lớn lên Định tôn phụng lên làm chủ và tự mình tuân theo lệnh ước thúc. Nhưng bọn quan to đó tự lấy quân lính thổ mạch không dám cự cựa, chỉ nội giữ một hạt Tà-lòn thôi.

Năm năm-tuất Tự-Đức 15 (1862) ngoài Bắc có đảng Lê-Phụng khuấy rối miền Hải-an Bắc kỳ tạo động, Inh Vĩnh yên thất lợi, quân trở rối rít. Tháng 5, Pháp-soái phái huyền ra Kinh yêu cầu Triều-đình phái toàn-quyền đại thần vào nghị hòa, Triều đình phái cụ Phan thanh Giản, Lâm-duy Hiệp vào Gia-định hội nghị xong, tháng 7 bính, triệu các quan về và thăng ông Trương-Định làm lãnh binh An-giang, truyền phải giải binh hữu chức.

Bọn Tức-Trung được lịnh trực binh, kéo quân về ngay, Trương-Định cũng cho giả quyền đi trước, chỉ một mình ông ta lưu lại kiểm điểm việc binh rồi đi sau, nhưng các nghĩa-hào không mấy ai giải tán, cô lưu ông Trương-Định lại, cùng nhau bàn rằng :

« Dân binh chống với quân Pháp, tay lấy binh lực mà hiếp hòa, không phải là chân ý. Nếu hòa, dân ta không chỗ nương dựa, cũng bằng giao súc cùng nhau giữ một vùng đất cùng bảo tự mà thôi... »

Chúng đều tán thành, cầu ông Định chủ lấy binh quyền kế có thơ các nghĩa hào đồng thành cử Định làm chủ soái, Quang Quyền làm Tham-tán quân vụ bộ thự các tướng lại, phía đông nam giáp biển, phía Tây đến Hoa-cương, đều có phái binh giữ các nơi yếu hại, mà định suất lấy 5 độ quân lớn trú ở Gò-công.

Từ Dung-cương đến đập Ông-cành, mỗi từng đoạn có đắp lũy để phòng ngự, chọn binh dúc súng, sắp đặt việc thủ bị lâu dài, đưa thơ cho các nghĩa hào khuyến tô công nghĩa, các nghĩa hào đều chịu dưới quyền tiết chế, sẽ khi có vẽ phản phất. Tuy vậy, phần đông nghĩa binh không có kỷ luật, sớm hợp chiều tan, duy có mấy đạo quân thuộc dưới bộ thự của ông Định như Tuân-Phát ở Hắc-khưu, Phù-huy Diệu ở Cần-đước, Nguyễn-văn-Trung ở Tân-thạnh, bộ ngũ có về chỉnh-tề hơn, làm thành viện cho đội quân của ông Định.

Lúc ấy hòa ước đã ký, Tây-soái đưa thơ sang Vĩnh-long khuyên Định hãi binh đại-rải triều đình đã ký hòa ước, sao còn trái mang..; thơ đi lại đôi ba lần, nhưng Định không nghe.

Tây-soái lại gởi thơ cho cụ Phan-thanh-Giản (kinh lược đại sứ) rồi : Một hạt Tân-hòa, không phải không đủ sức đem binh đánh phá, song nghĩ rằng binh hòa ở nơi nhân dân tan nát, nên không nỡ dùng võ lực.... Nay Trương-Định không chịu bãi binh, tức là việc ấy chưa xong, buộc phải dùng sức để đuổi Trương đi, không để dân tự ở miền ấy...

Phan-Công trả lời : đã đem việc tâu về kinh đợi Triều-đình xử trí...

Lúc ấy, Trương-Định có liền truyền sắc lịch để động binh. Pháp-soái bèn phái binh đánh đồn Quí-Sơn, quân Định thiệt phục binh tử thắng được một trận. Đến tháng 11 tàu binh kéo đến Trung-giang ồn bộ đánh riết các đồn điền tan, thế Định càng cô.

Tháng 12 binh Pháp đại tập vào Tân-hòa, chia quân làm 3 đạo : 1 đánh Giá-giang 2 hầm Lăng-ộc, 3 đánh đồn Hoa-cương mà đại binh xong rồi đồn Qui-Sơn, súng lỗ vang trời, đạn như mưa xối, một mình Định đốc quân chống cự, kéo đã 3 ngày quân không cỗ áo giáp.

Đến ngày 7 tháng 1 năm quí hợi Tự-Đức 16 (1863), quân tết đạn, quân Định tan, Định trốn loát, cùng mấy tên bộ hạ trốn sanh rừng kể biển. Đoạn lén ra

BÀI CÂY ĐĂNG CỦA HỘI DIỄN-XA TƯƠNG-TẾ

BỨC THƠ KHÔNG NIÊM

Gởi cho ông chủ xở to, hảng lớn, chủ hãng bảo kê xe hơi, và chủ xe hơi có mướn sớp-phơ ở Nam kỳ

Thưa các ngài,

Chúng tôi nhơn danh hội Diễn-Xa Tương-Tế và tất cả những người sớp phơ đồng ở trong một toán cảnh với nhau, xin trân trọng bày tỏ cùng các ngài những việc sau nầy :

I.— Trong mấy năm có nạn kinh tế khủng hoảng trang lang chiếu nơi sự lương, bớt thợ công, về phần riêng sớp phơ chúng tôi cũng bị ảnh-hưởng cùng chịu những sự thiệt thòi về phương diện sanh tồn của chúng tôi và cả gia quyến của chúng tôi.

Từ độ nửa năm sau nầy, sự khủng hoảng của nền kinh tế có mỗi phục hưng nên cuộc ăn uống xứ Đông dương có mỗi ăn phát, dễ dàng, giá đồng trước lại hạ xuống.

Ở đây đã có nhiều hãng mà ông chủ biết thương lao động, biết xử trí theo lương tâm công xứ đều sự thiệt thòi của chúng tôi đã phải gánh chịu với các người thừa dư dâng trú ở Phú-lục, toàn cử binh sĩ. Bộ ba của Định có tên Đỗ-Tấn có lòng chân thật, ngày 19 tháng 8 năm giáp tí Tự Đức 17 (1864) mới dinh về trú ở thôn Tân phước mưu tập đồn Tân-hòa. Định tin theo lời. Tân dẫn quân giặc vây đánh. Định bị thương, biết không khỏi, bèn cầm gươm cắt cổ mà chết. Định lúc ấy mới 44 tuổi.

Định chết, nghĩa binh tan

Mây nhà danh giá dời ra
Bình thuận

Bất kỳ dân tộc nào, đối với xứ sở đất nước có lòng yêu mến rất mật thiết. Nhứt đau có cuộc thay triều đổi chợ, thuộc về cảnh mới tự nhiên nẩy ra cái quan niệm mến cũ thờ xưa. Đó là lẽ tự nhiên.

Nam-kỳ lục-tỉnh sau bị Pháp chiếm lãnh, không thuộc với triều đình Huế nữa quan triều lần lượng triệu về, đầu tên còn có phái một quan Lãnh sự vào rú trong ấy giữ việc giao thiệp (ông Nguyễn-thành-Ý người Quảng-nam được chức lãnh-sự ấy) hưng sau cũng bãi luôn.

Những nhà danh nhân trong ấy như ông Nguyễn-Thông, Trần-hiệp-Chánh, Trương-gia-Hội v.v đều dời nhà đem bà con ra ở ngoài Bình-thuận (hiện còn cháu các nhà ấy nay ở Phan thiết, Dưỡng v.v.)

Từ đó đến nay, gần 2/3 thế kỷ Nam kỳ như đứng riêng một xứ, đến nay về bên nhân dân vẫn nhìn nhận với Trung Bắc-kỳ là một nòi giống một cục mẫu sắt ra, mà về mặt chánh trị còn có cả bờ « xu vức » đầu là đồng ở dưới quyền cai trị của nước Pháp.

X. thuật

BỨC THƠ KHÔNG NIÊM

Gởi cho ông chủ xở to, hảng lớn, chủ hãng bảo kê xe hơi, và chủ xe hơi có mướn sớp-phơ ở Nam kỳ

Thưa các ngài,

Chúng tôi nhơn danh hội Diễn-Xa Tương-Tế và tất cả những người sớp phơ đồng ở trong một toán cảnh với nhau, xin trân trọng bày tỏ cùng các ngài những việc sau nầy :

I.— Trong mấy năm có nạn kinh tế khủng hoảng trang lang chiếu nơi sự lương, bớt thợ công, về phần riêng sớp phơ chúng tôi cũng bị ảnh-hưởng cùng chịu những sự thiệt thòi về phương diện sanh tồn của chúng tôi và cả gia quyến của chúng tôi.

Từ độ nửa năm sau nầy, sự khủng hoảng của nền kinh tế có mỗi phục hưng nên cuộc ăn uống xứ Đông dương có mỗi ăn phát, dễ dàng, giá đồng trước lại hạ xuống.

Ở đây đã có nhiều hãng mà ông chủ biết thương lao động, biết xử trí theo lương tâm công xứ đều sự thiệt thòi của chúng tôi đã phải gánh chịu với các người thừa dư dâng trú ở Phú-lục, toàn cử binh sĩ. Bộ ba của Định có tên Đỗ-Tấn có lòng chân thật, ngày 19 tháng 8 năm giáp tí Tự Đức 17 (1864) mới dinh về trú ở thôn Tân phước mưu tập đồn Tân-hòa. Định tin theo lời. Tân dẫn quân giặc vây đánh. Định bị thương, biết không khỏi, bèn cầm gươm cắt cổ mà chết. Định lúc ấy mới 44 tuổi.

Định chết, nghĩa binh tan

Mây nhà danh giá dời ra
Bình thuận

Bất kỳ dân tộc nào, đối với xứ sở đất nước có lòng yêu mến rất mật thiết. Nhứt đau có cuộc thay triều đổi chợ, thuộc về cảnh mới tự nhiên nẩy ra cái quan niệm mến cũ thờ xưa. Đó là lẽ tự nhiên.

Nam-kỳ lục-tỉnh sau bị Pháp chiếm lãnh, không thuộc với triều đình Huế nữa quan triều lần lượng triệu về, đầu tên còn có phái một quan Lãnh sự vào rú trong ấy giữ việc giao thiệp (ông Nguyễn-thành-Ý người Quảng-nam được chức lãnh-sự ấy) hưng sau cũng bãi luôn.

Những nhà danh nhân trong ấy như ông Nguyễn-Thông, Trần-hiệp-Chánh, Trương-gia-Hội v.v đều dời nhà đem bà con ra ở ngoài Bình-thuận (hiện còn cháu các nhà ấy nay ở Phan thiết, Dưỡng v.v.)

Từ đó đến nay, gần 2/3 thế kỷ Nam kỳ như đứng riêng một xứ, đến nay về bên nhân dân vẫn nhìn nhận với Trung Bắc-kỳ là một nòi giống một cục mẫu sắt ra, mà về mặt chánh trị còn có cả bờ « xu vức » đầu là đồng ở dưới quyền cai trị của nước Pháp.

X. thuật

ông chủ cần đãi sớp phơ, nhiều lẽ tại lịnh không bút mực nào tỏa cho hết.

Bởi các lẽ đó cho nên chúng tôi cầu cứu trước là các vị Thượng quan sau là toàn thể các chủ xe có mướn sớp phơ kể từ nửa 1937 sắp đi bắt cứ sớp phơ nhà nước hay nhà buôn, nhà tư, những người nào tránh được sự rủi ro tay lẹ có nhưng không phải tại mình gây nên thì đến 1er Janvier 1938 thời xin các thượng quan cùng các ông chủ xe hãy lấy lẽ công bình cho một tháng tiền thưởng (*hễ lương bấy nhiêu thì thưởng bấy nhiêu*) các những người nào làm với chủ tử sáu tháng sắp lên hoặc chủ bán xe hay là gì lẽ gì không dùng sớp phơ nữa mà chủ tớ không bắt bỏ cũng xin thưởng cho một tháng, tới cho công lý ra tiền tử tưởng ấy cũng như là tiền tử của chúng tôi. Những sự rủi ro hãnh ngày chẳng thiếu chi, mà sớp phơ của các ngài gìn giữ sự rủi ro dầu năm chí cuối để cho an toàn gia quyến của các ngài và cái xe được bằng an ấy các công của người sớp phơ không phải ít.

Ngày nay chúng tôi xin cùng các Ngài hai lẽ ở trên, mà giữ gìn các lẽ chắc rằng các Ngài cũng e-lăng tiếc chi.

III.— Sau đây chúng tôi xin tỏ cùng toàn thể các ông chủ hãng bảo hiểm xe hơi ở Nam kỳ.

Các ông đọc báo hằng ngày, chắc rằng các ông cũng thấy nhiều nạn rủi ro xe hơi có ở đâu tới ba bốn nạn, chớ không phải là ít, thế mà một người sớp phơ ở vào cái xứ bán khai nầy, biết lo phận sự của mình tránh được sự tai nạn rủi ro hay là có rủi ro tự xe khác đâm vào để cho các ông khỏi phải thường bồi thì cái công người sớp phơ không phải nhỏ.

Mấy năm về trước hội diễn xa có giới đơn đến các ông để xin tiền commission thì các chủ xe thì bảy giờ các ông để cho sớp phơ nào tránh được lai nạn rủi ro, đến ngày 21-2-38 ở lại hội bảo hiểm của các ông có trả lời cho bổn hội, chúng ta hay rằng tiền commission đã bãi bỏ đi mấy năm rồi, còn sự phần thưởng cho sớp phơ có gì khó nghĩ quá nên các ông không thuận lời. Nay chúng tôi xin quyết cùng các ông kể từ năm 1937 sắp đi bắt cứ là xe nào có bảo hiểm nơi hãng của các ông biết gìn giữ dầu năm chí cuối không để cho quí ông bị nhiều bồi, đến tháng Janvier 1938 tùy theo số tiền bảo hiểm nhiều hay ít cứ 1p00 thì cho chúng tôi 10%, cũng như là khi đến nhà thuốc mua mỗi 1p00-thuốc trừ hao hồng 10%, chắc rằng các ông cũng không tiếc cui với số tiền nhỏ nhen của quí ông đối với chúng tôi công như các ông nghĩ công việc nhọc của chúng tôi mà giục lòng chúng tôi giữ gìn phận sự của mình.

Những lời yêu cầu của chúng tôi đều hiệt thực đủ giữ vẹn, tỏ ý chớ không phải là đem chuyện không ăn nhập đến sự quyền lợi của các ông chủ xe và các ông chủ đãi sớp phơ, nhiều lẽ tại lịnh không bút mực nào tỏa cho hết.

Bởi các lẽ đó cho nên chúng tôi cầu cứu trước là các vị Thượng quan sau là toàn thể các chủ xe có mướn sớp phơ kể từ nửa 1937 sắp đi bắt cứ sớp phơ nhà nước hay nhà buôn, nhà tư, những người nào tránh được sự rủi ro tay lẹ có nhưng không phải tại mình gây nên thì đến 1er Janvier 1938 thời xin các thượng quan cùng các ông chủ xe hãy lấy lẽ công bình cho một tháng tiền thưởng (*hễ lương bấy nhiêu thì thưởng bấy nhiêu*) các những người nào làm với chủ tử sáu tháng sắp lên hoặc chủ bán xe hay là gì lẽ gì không dùng sớp phơ nữa mà chủ tớ không bắt bỏ cũng xin thưởng cho một tháng, tới cho công lý ra tiền tử tưởng ấy cũng như là tiền tử của chúng tôi. Những sự rủi ro hãnh ngày chẳng thiếu chi, mà sớp phơ của các ngài gìn giữ sự rủi ro dầu năm chí cuối để cho an toàn gia quyến của các ngài và cái xe được bằng an ấy các công của người sớp phơ không phải ít.

Ngày nay chúng tôi xin cùng các Ngài hai lẽ ở trên, mà giữ gìn các lẽ chắc rằng các Ngài cũng e-lăng tiếc chi.

III.— Sau đây chúng tôi xin tỏ cùng toàn thể các ông chủ hãng bảo hiểm xe hơi ở Nam kỳ.

Các ông đọc báo hằng ngày, chắc rằng các ông cũng thấy nhiều nạn rủi ro xe hơi có ở đâu tới ba bốn nạn, chớ không phải là ít, thế mà một người sớp phơ ở vào cái xứ bán khai nầy, biết lo phận sự của mình tránh được sự tai nạn rủi ro hay là có rủi ro tự xe khác đâm vào để cho các ông khỏi phải thường bồi thì cái công người sớp phơ không phải nhỏ.

Mấy năm về trước hội diễn xa có giới đơn đến các ông để xin tiền commission thì các chủ xe thì bảy giờ các ông để cho sớp phơ nào tránh được lai nạn rủi ro, đến ngày 21-2-38 ở lại hội bảo hiểm của các ông có trả lời cho bổn hội, chúng ta hay rằng tiền commission đã bãi bỏ đi mấy năm rồi, còn sự phần thưởng cho sớp phơ có gì khó nghĩ quá nên các ông không thuận lời. Nay chúng tôi xin quyết cùng các ông kể từ năm 1937 sắp đi bắt cứ là xe nào có bảo hiểm nơi hãng của các ông biết gìn giữ dầu năm chí cuối không để cho quí ông bị nhiều bồi, đến tháng Janvier 1938 tùy theo số tiền bảo hiểm nhiều hay ít cứ 1p00 thì cho chúng tôi 10%, cũng như là khi đến nhà thuốc mua mỗi 1p00-thuốc trừ hao hồng 10%, chắc rằng các ông cũng không tiếc cui với số tiền nhỏ nhen của quí ông đối với chúng tôi công như các ông nghĩ công việc nhọc của chúng tôi mà giục lòng chúng tôi giữ gìn phận sự của mình.

Những lời yêu cầu của chúng tôi đều hiệt thực đủ giữ vẹn, tỏ ý chớ không phải là đem chuyện không ăn nhập đến sự quyền lợi của các ông chủ xe và

20 điếu thuốc

Cigarettes COFAT

Thiệt ngon hơn hết ở Đông-Pháp thuốc điếu ngon thượng hạng Có bán khắp nơi.

Mỗi gói 20 điếu : 0$05

BỔ HÚT

Lấy chi làm bằng cớ chắc cho hàng trông vào chủ nhơn là người lâu nay tiếng tuy vì Khói dùng mà nay đã thoát khỏi, mập mạnh, nên công hiến thuốc Mart tân-Hoàn cho đồng bào ai còn đương đắm đuối.

Thuốc không phỉa, không dùng chất độc. Một trong 30 buổn thì mạnh.

Giá một hộp 5 buổn : 1p00

Thuốc Như lai hoàn dùng toàn thuốc bắc, báo chế theo toa của

Docteur Nguyễn-văn-Nhã cho.

Viết thơ và mua thuốc, gởi cho DƯƠNG-VĂN-XÚ

à Cầungan (Travinh)

Các gánh hát

NÊN BỂ Ý

Rạp hát Thành-Xương đường Boresse số 121 của ông Phủ-Cần cho mướn hát các tuồng mấy đêm thường thì 30p00. Còn đêm thứ bảy 40p00.

Hát bộ Annam — đêm thường 20p00. — Đêm thứ bảy 30p00 Nếu quí ông quí cô có cần dùng xin đề-nơi số 44 đường Lacotte như quí vị mướn tháng trả rẻ hơn.

Ai nhơn cập vật

Nối đến hoài động vật vì như trận bão ngày rồi cách cho nhà dân biết mấy, các nông thương được phú hộ về hư nghiệp. Tôi cũng phải nghĩ đến loài động vật là hơn hữu dụng.

Khi nó có bịnh hoạn cần phải săn sóc cho nó mạnh khoẻ thì mới có thể trải khỏi cần, bỏ ra ra khỏi xe đăng đưa hành khách và chở chuyện nặng nề. Cho nhà muốn bổ dưỡng cho trâu bò ngựa đủ sức mạnh, thì xin đi ngay ra à thuốc Tạo-nhơn-Đường, 288 đầu chợ Gvap Gianlin, hỏi mua cho được thuốc «Ngưu mã bổ sao-hoàn» cho trâu bò ngựa dùng bổ sức lực, bịnh cứ là loài-vật có bịnh gì thì điều có đủ thuốc trị theo Mã-kinh chuyên môn rất hiệu nghiệm. Nhứt là nhà nuôi ngựa đua cần để ý. Thuốc nầy tại giang hàng có Nguyễn-thị Kính gốc chợ mới Saigon có bán. Cần hỏi đều chỉ khác đọc Tạo-nhơn Đường Govap.

THIẾU-LÂM-TỰ VÕ HIỆP TIỂU-THUYẾT SỐ 41

SƠN-ĐÔNG ĐẠI-HIỆP

TÁC-GIẢ : TRIỆU-THỌ-ĐỒNG — DỊCH-GIẢ : PHONG-VÂN

(Tiếp theo)

— Kể từ nay hiền đồ ở nán mới được. lại đây ít lâu, hay còn định đi đâu nữa ?

Bình-Học đáp :

— Đệ-tử định tới mai thì đi qua Khúc-phụ có chút việc.

Boạn, chàng đem việc thù hằn của Châu-Thanh mà thuật lại cho Trí-Chơn nghe.

Trí Chơn nghe qua, tỏ vẻ kinh hãi nói :

— Hiền đồ ! Tên Lý-Kỳ ấy chẳng phải là tay tầm thường đa ; tính ra thì võ-nghệ nó chẳng kém trò đâu. Nếu hai con ở tranh đấu với nhau tất nhiên phải có một con bị hại. Vậy trước đó, con phải cẩn thận cho lắm mới được.

Bình-Học đáp :

— Xin thầy hãy an lòng ! Tục ngữ có nói : Lẽ phải thì mạnh. Đệ-tử chỉ đúng lẽ phải với Lý-Kỳ chớ chẳng dỡ ngón võ phu với y thì y lý nào lại làm dữ với đệ-tử. Vả lại người ta hay nói :

Cam quít một lò-ng, bưởi bòng một đạ LyKỳ đã là anh hùng thì lý nào lại chẳng nghe được lẽ phải của người anh hùng hay sao. Đệ tử đi chiến này có cái mục đích : Mở đây thử coi, chớ chẳng hước thêm dây oan nghiệt. Đệ-tử sẽ nói với Lý Kỳ thế nào cũng dứt được mối nghịch của Trí hơn vui cười rằng :

— Hiền-đồ xử việc lý trí rất đúng về sau là phải lắm. Được thấy vẻ lòng rồi. Bây giờ thầy đi với Công-Tôn lão sư qua núi Bắc-ngũ-đài rồi lối hai mươi tháng sẽ chúng ta sẽ gặp nhau ở núi Bắc.

Dứt lời, Trí Chơn và Công-Tôn từ giã ai nấy bước ra cửa chùa, nói một câu : « Ngày sau chúng ta lại gặp gỡ » rồi đánh vụt ra đi. Bọn Châu Liêm đem theo chỉ thầy hai lăng kỉ ới xanh đi xét tới, không rõ hai cụ đã về hướng nào.

Bọn Lưu-Long thấy vậy lắc đầu le lưỡi rồi nói :

— Kim tiên sinh ! Hai vị lão-sư luyện phép phi hành thiệt là dạy dân, nên mới đi mau như tên xẹt vậy.

Bình-Học đáp :

— Anh Lưu à ! Anh ít thấy nên lấy làm lạ, chớ hai cụ đi một giờ bảy tám chục dặm là thường. Khi ở Lạc-khẩu về đây

« Quang phủ lập tức trả hồi, bỏ ra trong trí độc. Ngủ ong, ọc sanh mau huyết, trị dân các chứng đi-ường « TÁO KẾT » rất vừa ra. Mắc hộp nông là ngày chỉ còn 0$80 các nhà Đại-Lý thuốc ta đâu cũng có bán khắp Đông Pháp đều có bán hay là gởi thơ ngay cho

ĐẠI-LÝ LƯỢC ĐỒNG

105 Rd. Thuộc-Độc-Phương — Cholon

Nhà chuyên môn các phương linh dược : Lâu-Giang, Biểu Kinh, Bạch Đại Đại-Bộ vv

THẦN HỘ MẠNG CỦA GIA ĐÌNH

Thần-Linh-Tê

Thiếu đâm khai sắt, kiện vì sưng trái độc. Ngủ ong, ọc sanh mau huyết, trị dân các chứng đi-ường « TÁO KẾT » rất vừa ra. Mắc hộp nông là ngày chỉ còn 0$80 các nhà Đại-Lý thuốc ta đâu cũng có bán khắp Đông Pháp đều có bán hay là gởi thơ ngay cho

ĐẠI-LÝ LƯỢC ĐỒNG

105 Rd. Thuộc-Độc-Phương — Cholon

Nhà chuyên môn các phương linh dược : Lâu-Giang, Biểu Kinh, Bạch Đại Đại-Bộ vv

THUỐC KHÍ-HƯ (BẠCH-ĐỚI)

ĐIỀU-NGUYỆN NHẬN CON GÀ TRỐNG

1· Tôi gầy còm tại đau trong Dạ-con, đầu tử-cung lở-loét, huyết trắng ra luôn như mũ chuối, có khi kinh nguyệt mất một hai tháng không thấy, thường đau choi chói bụng dưới nổi lên từng hòn chạy chung quanh rốn rồi tan đi, có khi bụng trướng đầy hơi tức xốc lên ngực. Gần ngày hành kinh đau bụng, đau lưng, khi sánh kinh nguyệt sắc tím đen rồi lâu lần ra như nước nâu, hôi tanh giây dưa đến nửa tháng chưa dứt, đã hơn 3 năm chẳng thuốc nào khỏi. Tôi thấy ai cũng đồn thuốc Khí-hư Điều-nguyện hay lắm. Tôi mua uống hết 2 chai 1$20, bết huyết trắng, kinh nguyệt đều các bịnh trong Dạ-con đều khỏi cả; ăn ngon ngủ yên đỏ da thắm thịt, bình dung đậm vỡ, mập mạp, thiệt may quá! Các bà hãy coi so sánh tấm hình, tôi đây sẽ biết. Dù người có chồng hoặc còn con gái mắc bịnh Khí hư kinh nguyệt không đều chỉ nên uống thuốc Điều-nguyện thì khỏi ngay. Có bán theo cách lãnh hóa giao ngân từ 5 chai trở lên xin chớ gởi 0$40 tiền cước phí về trước.

Thơ đề: M. Nguyễn-ngọc-Âm chủ ĐIỀU NGUYỆN Đại Dược Phòng
125, Hàng-Bông Hanoi

Tổng đại-lý: M. Nguyễn-văn Thức chez Đức-Thắng
ĐỨC-THẮNG 148-150 Bd. Albert 1er Dakao

QUÍ KHÁCH CẦN BẬN ĐỒ TÂY
CHO ĐỘNG MODE MÀ GIÁ LẠI
RẺ XIN MỜI LẠI:

Nhà - Nam

Tailleur - Moderne
Rue Amiral Courbet N° 16
SAIGON

NATUREL-PHOTO

CHUYÊN MÔN ĐỌI HÌNH, CHỤP HÌNH.
BÁN MÁY CHỤP HÌNH VÀ ĐỒ PHỤ TÙNG,

TT. SẼ LÀM VỪA LÒNG QUÍ BÀ QUÍ ÔNG MUỐN CÓ TẤM HÌNH TỐT ĐẸP ĐỂ LÀM KỶ-NIỆM.

893, Rue Paul-Blanchy (Tandinh) — SAIGON

NGÀY 1er MAI

HƯNG - ĐỒNG NỮ - CÔNG

Sẽ dời về 42 44 Rue Aviateur Garros
SAIGON

Trường dạy rất kỹ
và rất mau hiểu

ĂN - THAI HOÀN SỐ 9
BẢO-SẢNG HOÀN SỐ 10

của

NHÀ THUỐC ĐẦU-RỒNG

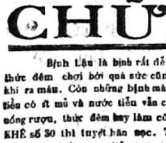

là hai món bửu dược của các bà các cô, trước và sau khi đẻ hãy dùng hai món thuốc nầy, dưỡng thai và ngừa các chứng sản hậu.

Trữ bán khắp nơi và hiệu NGUYỄN THỊ KÍNH Saigon, là tổng Đại-lý phát hành.

TẠI CÁC MIỀN MỎ TỪ HONGAY ĐẾN MÓNG-DƯƠNG

THAN VÀ NGƯỜI

(TIẾP THEO)

Tình cảnh sinh hoạt của phu mỏ Mông-dương

Camphaport cũng ở dựa vào núi rồng ra bể phẳng nhiều nhà cửa đều xây trên sườn núi, nên mặt bờ bể chung quanh thiên nhiên không lấp bằng Hongay. Camphaport là một thành phố kỹ nghệ và một cửa bể lớn ở Bắc-kỳ, quan cảnh tuy không được sầm uất đông đủ như Hải-phòng, nhưng không mấy ngày là không có tàu bể lớn của người Pháp hoặc của ngoại quốc vào mua than. Lối vào cửa Ông tuy không được sâu và có nhiều bãi cát nổi lên lưới bể nhưng tàu bè vào ra vẫn dễ lớn ở Hongay và Hải-phòng nhiều. Khi chúng tôi đến Camphaport thì đã hơn 11 giờ trưa, nên không dủ thì giờ đến thăm viên Chánh ký sư coi về các công việc và nhà máy ở đây là M. Froment chúng tôi được xe máy trước cửa nhà máy sàng để vào xem « équipe » thợ buổi trưa đang làm việc.

Trước khi kể đến hầm than Hòngay, chúng tôi đã gọi máy nói xin phép viên Chánh ký sư rồi và ông đã vui lòng để chúng tôi vào xem và cắt người chỉ dẫn cho một cách chu đáo. Nhà máy sàng là một nhà máy lớn ở ngay trên bờ bể, thấp hơn mực đường đến gần 2 thước tây, lúc đứng xa trông tới có thể đoán ngay là một nhà máy sàng than. Từ mái nhà bằng tôn, cột nhà, tường cho đến cửa chớp sơn rất kiên cố. Xung quanh nhà máy lại có nhiều đống than đã chọn từ trong các mỏ than mang ra. Vào trong nhà máy phải qua một cái cầu sắt có cửa chắn song rất kiên cố. Vừa bước chân vào nhà máy bỗi chúng tôi phải để ý ngay đến một kíp thợ toàn đàn bà và con gái làm việc xung quanh một cái máy sàng lớn.

Họ làm việc ngồi và tinh thần đông việc cũng không có vẻ nặng nhọc lắm như trong các mỏ. Họ chỉ có việc nhặt những hòn than to bằng nhau, hoặc gần bằng nhau rồi bỏ vào trong những cái sọt đan bằng giây sắt. Trong lúc làm việc, có một vài người vừa nói chuyện vừa cười đùa rất vui vẻ. Bọn thợ đàn bà trong nhà máy sàng, (criblage) dẫy tuy cũng phải chịu nhem nhuốc bẩn thỉu, ở một cái không khí đầy bụi than nhưng công việc họ còn đỡ khó nhọc và nguy hiểm hơn các ông lao động khác trong mỏ. Có lẽ vì đó nên nhà máy sàng mới dùng nhiều đàn bà.

Trong nhà máy nầy có ba cái máy sàng lớn cùng một kiểu tối tân. Than trong các mỏ xe ra lỗ vào máy, chạy qua nhiều bộ bận rồi qua máy cái sàng lớn bằng sắt có đục những lỗ bằng to, bé không đều nhau. Khi ở máy ra thì đã chọn thành nhiều thứ, còn than vụn thì rơi xuống phía dưới.

Những hòn than to quá phải qua máy nghiền đập ra thành những hòn nhỏ. Bên cạnh nhà máy sàng lại có máy để rửa các thứ than đã chọn ở máy sàng ra.

Viên Đốc-công người Ấn-độ dẫn chúng tôi đi xem và chỉ dẫn cho từng cái nhà máy rất kỹ lưỡng.

Từ dãi nhà máy sàng chúng tôi đi thẳng ra bến tàu để xem xưởng đập than, chọn thứ than tốt mang bán về bên Pháp (Charbon de France) và cách chở than lên tàu thủy.

Xưởng đập than (concassage) ở ngay trước ngõ đến bờ Mẫu nhuy nga mà chúng tôi rẽ trên kia. Những thứ than đen bóng nhẵn ánh cầm đến không nhọ tay tức các mỏ mang về đây, rồi do những người thợ đàn bà hoặc trẻ con đập ra hành những hòn than nhỏ bằng nắm tay một trong rất xích xắn.

Thứ than tốt nầy chọn riêng ra từng đống cao một, gọi là than bán về Pháp, còn thứ than xấu thì lại dùng về việc khác. Trong thấy « kíp » thợ đàn bà yên lặng kiêng mắt làm việc đập từng hòn than, chọn những viên than rắn đều nhau xếp thành đống cao và cách làm việc nhanh chóng, ôn ào của máy sàng, máy đập, chúng tôi cảm thấy một một cách rõ rệt sự tương phản sự cạnh tranh giữa nhàn và cơ khí.

Ở hễ kỷ nầy, cơ khí càng ngày càng nhiều và càng tinh xảo đã thấy được nhiều công trong bầu bể công việc và sức làm việc của máy móc có thể ngang với sức làm việc hàng nghìn, hàng vạn người lao-động.

Vì đó mà nạn thất nghiệp đối với anh em lao động càng ngày càng thêm nguy ngập ngay ở những « xứ mới » như xứ ta là những xứ hiện nay còn cần nhiều nhân công để khai khẩn các phú nguyên trong nước.

Từ xưởng đập than chúng tôi đi thẳng ra bến tàu. Hôm đó có một chiếc tàu Hà lan và hai chiếc tàu Nhựt còn đợi lấy than.

Bến tàu Camphaport không làm bằng gỗ như bến tàu ở Hải-căng mà lại xây toàn bằng ciment, nên có đặt nhiều đường sắt cho các xe than chạy. Muốn chở than vào ầu bì phải dùng thứ máy rất tiện, máy chạy bằng điện vì làm việc một cách rất nhanh chóng, chỉ trong mấy giờ có thể chở than đầy vào một chiếc tàu bể lớn.

(*Còn nữa*)

SỮA "LE PÂTRE"

Uống sữa bò hiệu
"LE PÂTRE"
Mục-Đồng với bột
OVOMALTINE
là ngon và rất bổ.

"LE PÂTRE"
OVOMALTINE
MOITESSIER
24 Bd Charner Saigon

Dạy riêng Pháp-văn

Dạy học đủ

Pháp-văn thương-mãi. Bài vở soạn riêng cho mỗi nghề nghiệp. — Tập nói chuyện, bài vở soạn cho nam nữ mới học và muốn học thêm. — Dạy sẽ đi dự thi; dạy bằng cách gởi thơ.

Rất cần cho mọi người có thể đến tại nhà dạy

Giá rất hạ — Dạy mau giỏi
PAUL CHEP
84 Rue de Reims Saigon
Cựu tài, Hàn-Lâm-Viện, Paris

Bốn hiệu chuyên môn sửa các thứ máy *Đánh Chữ*, *máy Hát*, *viết Máy*, *máy đông lạnh*, *sửa đèn Khí*, *quạt Máy*, *và bán đủ phụ tùng*— *khắc con Dấu lấm hiệu đồng, kim, kỷ luồng giá phải chăng*

Đức-Hưng
29 Aviateur Garros Saigon

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Kết quả sự công hiệu các thứ thuốc hiệu

ÔNG - TIÊN

Đấu xảo năm 1936 ở Kinh-đô Hanoi, Cao-miên và Hải-phòng được thưởng

3 BỘI-TINH VÀNG

Đây là gian hàng chúng tôi chưng bà đấn xảo tại Hà-nội

Chúng tôi chưng bày tại đây những thuốc về khoa chế thuốc chúng tôi đã được chính phủ Nam triều và chính phủ Bảo hộ cho miễn cấp bằng tán dương và được Đại nam Hoàng đế ân tứ thêm một cái Ngọc-bội nhứt hạng nữa.

Còn mấy kỳ đấu xảo nhỏ khác, trong Nam ngoài đều được thưởng không biết bao nhiêu là bội tinh vàng, bạc, đồng, bằng danh dự và bằng khen cùng chẳng là 20 cái nhứt:

3 CÁI BỘI-TINH VÀNG 1 CÁI BẠC 2 CÁI ĐỒNG
3 CÁI BẰNG DANH DỰ NHỨT HẠNG
6 CÁI BẰNG BAN KHEN THƯỞNG HẠNG

Thì đủ giá đủ biết sự công hiệu các thứ thuốc chúng tôi thế nào, nhứt là kinh đô Huế và Hanoi là nơi sanh sản không biết bao nhiêu mà kể, danh ý mà các thứ thuốc của chúng tôi đặng trong dụng ở đó. Nên quảm chắc rằng tự hồ nào đến [illegible] thuốc Annam lớn nhứt chưa có thuốc nào động hầu hạnh như vậy.

NHÀ THUỐC

Thiên-Sanh dược-phòng

N° 3 Place Pigneau de Behaine — SAIGON

Thuốc mắt Samson trị các chứng ho rất tài tình đã nổi vang khắp ba kỳ nhiều người công nhận là độ nhứt.

Thuốc thần xuân dược trị bá chứng, đầu đau chi cũng mặc; dù uống một liều thì thấy mạnh.

Thuốc đau bao tử trị vì thông thốt hay, ai có bịnh đau bao tử, hãy uống thử liệt hình.

Thuốc tán trị các chứng rét nóng lạnh. Thuốc Kim-Long hoàn nổ để thêm sức lực bổ máu huyết đủ ba, bạch-đới điều kinh cùng nhiều thứ khác rất hay.

Bổn-hiệu trữ bán đèn cầy hiệu Sao Chổi là thứ đèn tốt hơn hết danh tiếng lẫy lừng. Có nhiều thứ lớn nhỏ đủ kiểu.

Đèn sáp nhiều hạng thật tốt không thua đèn phương tây.

"Y - PHỤC TÂN - THỜI"

MUỐN CHO ĐỒNG KIỂU TÂN-KỲ NÊN MAU LẠI
MARIE MAY ĐỒ !

MARIE

217, Rue Lagrandière SAIGON

Kiểu đẹp thợ khéo, qui bà qui cô may thử sẽ chắc được vừa lòng. Mlle Huê-Mỹ về nhiều kiểu hợp thời. Xin qui bà qui cô lưu ý. Có bán giấy và đồ hiệu Huê-Mỹ.

CHỮA LẬU GIANG MAI:

Thuốc HONG-KHÊ có tài vô địch

Bịnh Lậu là bịnh rất đỗi mắc, không những giao hợp với người có bịnh bị truyền nhiễm, có khi chỉ vì uống rượu say, hoặc thức đêm chơi bời quá sức cũng bị lậu. Bịnh lâu mới phát thường đi đái rắt, buốt tức, nước tiểu vàng đục, rồi ra mủ, cũng có khi ra máu. Còn những bịnh mà uống thuốc không dứt nọc thường có mủ chảy ra nhưng khi đi đái vẫn như thường, sớm mai đi tiểu có ít mủ và nước tiểu vẫn có chi, đó là vì trùng độc đã nhập vào cốt thành Lậu kinh niên. Khi trong người nhọc mệt, hoặc uống rượu, thức đêm hay làm công chuyện nhiều thì bịnh trở lại. Bắt cứ bịnh lậu thuộc về thời kỳ nào dùng thuốc LẬU HỒNG-KHÊ số 30 thì tuyệt hẳn nọc. Thuốc Hồng-Khê không hại sanh dục không kỵ thai, thì quí vị chắc ý rằng thuốc Lậu Hồng Khê không có chất độc. Mỗi gói giá 0$60.

Bịnh tim-la (Giang-mai là một bịnh rất nguy-hiểm không những người bị bịnh chịu lắm sự khổ sở mà rồi lại có thể di truyền cho con cháu. Ai đã lỡ mắc bịnh nầy cần phải chữa cho tuyệt nọc, không nên coi thường. Sau khi bịnh lăng chơi đi lại với người có bịnh 7-8 bữa hoặc vài tuần mới thấy đầu ám và đa bọc có mục đỏ lói, ra nước vàng hoặc nổi hạch, đốt xoài. Ở háng và trong người buồn mỏi, nhọc mệt, nhức đầu nóng lạnh, nhứt về buổi chiều. Thế gọi là bịnh Giang mai thời-sản. Xin anh em dùng ngay thuốc GIANG-MAI HỒNG-KHÊ số 14 thì thế nào cũng trừ được giống đi trong nhiễm độc, đến nỗi hết 0$60. khỏi rồi bịnh lâu và tim la qui vị muốn tuyệt hẳn nọc độc và bồi bổ lại sức lực cho mạnh mẽ, phải uống thuốc ĐẠI-BỔ THẦN THẦN THÀNH số 8 Hồng-Khê. Giá 1$50 uống được 4-5 ngày, thuốc ngọt dễ uống vài hộp đã thấy linh-nghiệm ngay.

HỒNG-KHÊ DƯỢC PHÒNG

N° 88, Route de Huế (trước cửa chợ Hom) Hanoi — N° 148-150, Bd Albert 1er DAKAO-SAIGON

Hong-Hoa — Mythe ; Quán Bàn Bố — Travinh ; Vạn-Hoa — Rachgia ; Võ văn-Nhiều — Cantho ; Hữu-Thái — Longxuyên ; Phục-Hưng-Thái — Thudaumot ; Tân-Thanh — Péntre ; Hồng-Bàng — Phnom-Penh ; Trần-văn-Trà, Ngu-ân văn-Bát — Bonenre ; Bông giang — Savannakhet ; Nguyễn văn-Cần — Pakse ; Trung-ký — Thakhek ; Phạm-văn-Trương — Kiengkhouang ; Quảng — Nguyễn-thị-Kính. Có tặng không 2 quển sách (gia-đình ý dược và hoa-liễu) tỉ cần-thận, ở [illegible] gửi 0$6 có tem.

Hai điều đáng lo ngại cho nước Nam ta ngày nay

Một nước chưa đầy đến tốc yếu hèn, nước ấy không khi nào mạnh được. Chỉ nhìn người Việt-Nam đến tộc nước ta trai thì mắt phải bịnh lác gái thì bịnh tử-cung bạch đới.

Đông Tây ta nọc đều phải rối rắm với hai chứng bịnh ấy, vì thuốc thì nhiều, mà sự công hiệu thì rất ít. Cái mục đích của bao chiến ông đánh ý ngờ nay ông Lý-thúc-Nhơn đã đoạt thành với mấy năm chuyên nghiên cứu.

Ông đã tìm đặng nhiều phương thuốc hoàn toàn công hiệu sống vào giết tuyệt vi trùng bọ lao bacille de koch.

Ông lại còn tìm đặng cách trị bịnh tử-cung bạch-đới gồm có hai môn thuốc uống và một thứ thuốc lấy bỏi xông vào tử-cung giết tuyệt bịnh vi trùng trứ nêu bạch đai.

Vậy ai mang hai chứng bịnh hiểm nghèo ấy mà đã dùng đủ các thứ thuốc Tây Nam nhưng bịnh mình vẫn trơ trơ thì mau đến nhờ ông cứu giúm. Mỗi ngày ông có mặt tại phòng việc ở đường Galliéni số 215 217 Saigon, từ 7 giờ tới 11 giờ và 3 giờ đến 6 giờ. Ở xa không thể tới đặng viết thơ hỏi cách bịnh theo address sau đây sẽ có thuốc gởi tới nhà.

Monsieur HUỲNH-KIM-NGỌC
215-217 Boulevard Galliéni — SAIGON

Thuốc trị lao : 3$85 (kể cả tiền gửi thuốc) uống đặng 7 ngày 3 thứ thuốc thuốc tô-cang : 2$00 cũ thuốc dùng 7 ngày.

Xin mời lại tiệm giày

MY-HU'NG

N° 141 Rue d'Espagne -:- SAIGON

Các ngài sẽ được
vừa lòng
đủ kiểu tân thời

Giày làm toàn bằng da tốt. Tiệp đãi lịch sự

TÌM ĐẾN HỎI HAY CHỈ CẦN GỞI
Chữ Ký và Tuổi cho
M. Nguyên-Huy-Yen
Professeur spécialiste en Astrologie
N° 21, Rue Filipini, SAIGON

THÌ SẼ BỎ ĐỜI DĨ VÃNG, HIỆN TẠI, TƯƠNG LAI

1° — Thân thể của đời mình ra sao ?
2° — Đâu là hạnh phúc mà tìm đến nơi ?
3° — Những rủi ro sẽ xảy ra để mà tránh khỏi.
4° — Ai là kẻ thù ? Ai là người yêu ?
5° — Vợ con, của cải, bịnh tật, mồ mả ra sao ?

Giờ tiếp khách tại nhà : Mỗi buổi sáng từ 8 đến 11 giờ. Ở xa xin kèm mandat 1$00 hoặc 20 tem 0$05 làm bút phí.

NOTA. — Ai muốn hỏi riêng điều gì, xin kèm tem trả lời. Nếu ai không biết kỹ thì chỉ cần vẫy mấy giọt mực trên giấy, gấp lại rồi thoa đi cũng được.

CLINIQUE DE SAIGON
DƯỠNG-ĐƯỜNG SAIGON
Docteur LÊ-HƯNG-LONG
98, Rue Pellerin — SAIGON

Trị đường đường nầy có phòng khám bịnh riêng để tiếp thân chủ bằng ngày, có nhiều phòng để nuôi bịnh và bảo sanh sắp đặt theo kiểu kim thời. Mỗi phòng đều có giường ressort tủ kiến, bureau, lavabo, bồn tắm hay là douche, sạch sẽ, khoan khoát cao ráo mát mẻ và êm tịnh. Có phòng mổ có vô đủ khí cụ chắc chắn để thử máu, và kiếm các vi trùng độc.

Cách điều dưỡng rất kỹ lưỡng.
Sự ăn uống đường vệ-sanh.

TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH VÀ CHUYÊN MÔN

Những bịnh về đường tiểu tiện đàn ông, đau cật, thận, bọng đái, phong tình, v. v. Các bịnh đàn bà : đau huyết, đau tử-cung huyết bạch, sửa tử-cung cho có thai, đẻ khó, hư thai v. v...

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
De la Faculté de Médecine de Paris
Lauréat du Prix Tuffier de Chirurgie
Ancien élève de l'Institut Pasteur PARIS

PHÒNG COI MẠCH
J. B. PHẠM-VĂN-THUẦN
Médecin civil
Hai chục năm kinh-nghiệm trong nhiều nhà thương
Lục-châu và Saigon — Cholon
63 Rue Colonel Grimaud 63
(sau ga xe điện chợ Saigon)
Giây thép nói — 21378
Sớm mai — 7 giờ rưỡi tới 12 giờ
Chiều — 3 giờ tới 7 giờ

DOCTEUR
NGUYỄN - VĂN - TIỀN
CỰU CẤP BẰNG VỆ SANH VÀ VI TRÙNG HỌC
63 đường Chaseloup Laubat — SAIGON Téléphone 21.163

Trị ốt các chứng bịnh và chuyên môn chữa Bịnh người đàn (đã có nhiều năm kinh nghiệm) như lác ghẻ, ung độc, thương tích v. v.) Bịnh thuộc về máu (bịnh phong tình kèm huyết lao v. v...) Bịnh về đường tiểu của Đàn ông (kêu các thứ, ống đái tạo, mất khí lực) của Đàn bà huyết trắng, kinh kỳ bất thường, tử cung v. v...)

Ngày thường đều có coi mạch và trị bịnh. Ngày chủ-nhựt và ngày lễ nội buổi mai hỏi. Có dùng nhiều máy điện để trị bịnh rất hay mà không đau.

PHÓNG-SỰ

SAIGON KHỐN - NẠN

VII

THÂM-GIAO

Du côn

Lịch-sử của cái thẹo — Lưỡng-long chầu nguyệt

Người nó cao dong dỏng, mồi nó toàm, mắt nó trắng. Dầu gì là người ! nhận xét đến đâu ngài cũng biết rằng nó là một nhơn tình rất trung thành của ả phù dung. Bất cứ bao giờ ngài cũng thấy nó vận bộ đồ nâng đen, không gài nút, để hở cái ngực đầy xương của nó ra là vì, thưa ngài trên đây có một cái thẹo rất lớn vậy.

Nếu ngài tò mò muốn hỏi lịch sử của cái thẹo ấy, rỏ sẽ thuật cho ngài nghe một chuyện rất gớm ghê như thế này : «Một bữa kia, vì có chuyện xích mích giữa nó với bọn du côn bên Khánh hội, bọn nầy viết thơ mời nó ra quán đó giết nó. Vẫn biết như thế nhưng vì đã là một tay «anh chị» nên nó không thể có cái thái độ hèn nhát được. Nó sang đây được bọn kia tiếp đải rất hậu.

Khi ăn uống vừa xong tức thời chúng đóng cửa lại, mỗi đứa một giáo đưa ra, định «hị» nó tại đây. Nó liền «tê xông hừu đục» một mình giải thoát vòng vây ra đến cửa ; rồi liền cự cẳng đạp ung cửa mà lấy lối ra. Tuy vậy nó cũng bị một vết thương ở ngực mà cái thẹo còn đủ chứng một trận tranh tài oanh liệt đến ngày nay... »

Thuật xong nó sẽ nhìn ngài một cách kiêu hãnh làm cho ngài phải chủ ý đến cái ngực của nó một lần nữa. Thì ra ngài còn thấy ở đây con rồng đang chầu một cái vòng tròn mà nó bảo ngài rằng ấy là «lưỡng long chầu nguyệt» vậy.

— Nó làm thầy ?
— Không.
— Nó làm thợ ?
— Không.
— Nó đi buôn ?
— Không.
— Nó đi ở ?
— Thưa ngài cũng không ạ. Thì-sĩ Tân-Đà của ta đã tỏi rằng :

« Nhân sanh bách nghệ thiếu chi nghề.

« Làm thầy, làm thợ, kẻ làm thuê...»

Nhưng thưa ngài, thằng Phúc không làm những nghề như thị-sĩ của ta tưởng lắm đâu !

Nó làm cái nghề như thế nầy :

— Trong đời ngài thế nào chẳng có lúc sung túc nghĩa là ngài dư ăn đủ vài vợ. Mà trong lúc ấy sao lại chẳng có người túng hiếu bọ đến vay ngài ít nhiều để tiêu dùng. Ở ! ngài từ lắm. ngài chẳng ngần ngại gì đâu ! Ngài cho vay ngay mà không cần phải giấy tờ gì cả vì ngài có phải là lão Harpagon hay bọn chà e xé - y » chỉ chuyện cho vay cắt họng kiếm lời đâu mà ngà buộc điều nầy điều nọ

Nhưng nếu ở đời có người ốt như ngài thì cũng có người không tốt như ngài vay nợ của ngài. Là vì người nầy muốn quỵt ngài vậy, chẳng thế mà ngài đòi đã 5-7 lần bọ không đã ?

— Ngài đi kiện ư ?

— Bằng cớ ở đâu ?

Thế là ngài gật, ngài chữi « ngậu sị » léo cho người nhà và ôi xóm ai cũng biết việc ấy. Thời thì nó đến thưa với ngài như vầy :

— Thưa ông, việc ấy ông cứ để cho tôi. tôi sẽ đòi được cho ông, ông đừng ngại !

Ngài đang giận, lẽ nó nhiên ngài sẽ nói rằng :

— Mấy chục đồng tôi không tiếc ! Song giận là giận vì bị kẻ khác lường gạt ma thôi Nếu chú đòi được thì ôi sẽ cho chú một phần ba đấy.

Nó sẽ rất lễ phép cúi xin ngài bớt giận, dẫn nó đến người mắc nợ. Đến đấy, nó chỉ ngài mà bảo người mắc nợ rằng :

— Chú nầy ! Chú mắc nợ ông tôi đây, nay chú có định trả hay không thì bảo ?!

Nếu người mắc nợ ra vẻ cường thì nó sẽ hếch cái nón nỉ to vành của nó về một bên đầu, cười tinh để lộ ra mấy chiếc răng răng rỏi phanh lụng ra, vỗ kít vào con dao nhọn mà rằng :

— Mày chưa biết tao sao ở ?

Người mắc nợ vốn chẳng phải là người chuyên-môn quyt nợ ; chẳng qua họ thấy ngài hiền lành từ tế nên họ mới có cái ý ấy mà thôi. Nay chẳng may gặp phải dứa du côn nầy thì thôi, họ trả cho xong.

Thế là ngài được nợ. Nhưng ngài là người quân-tử lắm kia ! Ngài đã hứa thì ngài phải nhớ ! Thế là tương bọ chục bạc ấy ngài sẽ cho nó một vậy.

Nó sẽ nhảy lên xe kéo, bảo kéo về một tiệm hút ở Tân định là nơi nó hằng đi lại. Nó sẽ vứt 5 đồng bạc ra mua thuốc để hút với các « em út » của nó cho thật « đã » ; còn 5 đồng nữa nó cũng sẽ « nhậu » với bạn bè cho hết sạch ngày trong ngày hôm ấy. Vì nó bảo rằng ấy là của « phi nghĩa » khó gì phải « mở hồi nước mắt » vậy.

Nó kể công có mình cửa, vợ con gì cả, suốt ngày chỉ nằm trong tiệm hút, đêm cũng yên giấc ở đấy. Nếu ngài gặp nó ở chỗ thứ tại. Ấy chính là cái tiệm café khách-trú ở ngay bến tiệm hút vậy. Các chẩn rằng sẽ thấy nó trong khi nó vén quần lên, bóc chiếc bánh bao hay đổ café xuống cái đĩa mà húp vậy. Thì ra ngài còn thấy ở đùi nó từng rồng phượng hình bát quái và, nếu ngài tinh ý một chút — chỉ một chút thôi — ngài sẽ thấy hai lá cờ tam - tài trèo với nhau là cờ của « mẫu-quốc » vậy.

(Còn nữa)

Thời cuộc Viễn-đông

Đại đội binh Nhựt sẽ kéo qua tỉnh Sát

Lúc nầy Mãn-châu rất chăm lo về việc xâm chiếm tỉnh Tuy-viễn, mà người Nhựt cũng dương sống lòng giúp rập. Thực-Điền là đại sứ của Nhựt ở Mãn và là tư lịnh sẽ thủ ở Quan-đông, sau khi bàn bạc với Lý-thủ-Tín và Đức-vương đã quyết định chiến lược thế nào ?.

Binh đội của Nhựt ở Quan-đông nay mai sẽ kéo đại đội tới đóng ở Sát-cáp-nhĩ để làm nòng lõng quân sĩ Mãn-châu.

Người ta cho rằng trận đánh Tuy-viễn lần nầy, Nhựt sẽ làm rõi rắm cả tỉnh binh Đông-Á.

∴

Cuộc hiệp tác giữa hai nước Anh và Nhựt

Cuộc đàm phán của Anh và Nhựt về việc hiệp-tác kinh tế ở nước Tàu đương tinh cực tiến hành. Có lẽ nay mai đại - biểu hai nước sẽ nhóm ở Londres. Ở Nhựt hiện nay đương lựa đại-biểu

Mặt trận thống nhứt chống phát-xít

Theo tin ngày 15 Mai ở Tokio cho hay rằng đảng Dân-Chánh và đảng Chánh hữu đã quyết lập một mặt trận thống nhứt để đánh đổ nội các Lâm Tiên và lập một Chánh phủ lần hồi là quốc-gia.

Nhựt đối với việc Pháp xuất - cảng sắt

Một số đông nhà công - nghệ Nhựt có xin với bộ ngoại - giao yêu cầu chánh phủ Pháp nên đã bộ thương chánh nới tay việc xuất cảng quặng sắt và sắt vụ.

RƯỢU THUỐC TÂY-THIÊN

Vì sao trong lục châu hoàn-nghinh thuốc rượu TÂY THIÊN hay quá tỉ không có thứ nào bì kịp ; là vì chỉ bằng cớ thấy trước con mắt. Từ ngày khởi sự bán tháng nay, bán 60 ngàn ve. Mỗi vị mua đều công nhận thuốc rượu TÂY-THIÊN thiệt hay đại tài, uống không cay không đắng không gắt cổ. Như quí ông quí bà ưa uống cho ngon cho ngọt, thì để nước đá vào mà uống hay là thêm một chúc đường, mà công hay lắm thường ; còn ông nào muốn uống cho gắt thì cho thêm rượu trắng mà uống cho vừa miệng. Lóng vào trong tỉ phúc đồng bỗ, thuốc rượu TÂY-THIÊN chạy cùng khắp cả châu thân, điều hòa huyết mạch, ăn đặng nhiều lại ngủ ngon giấc.

Hiện thời lúc nầy đây, trời mưa mới, hơi thở thấp lên làm cho con người bất hoài tinh thần, đau lưng mỏi cốt, tay chơn tê nhức rượu thuốc TÂY THIÊN rất đại tài, uống vào trong 10 phúc đồng hồ máu chạy đều trong nghỉ tạng, hơi thở thấp ra theo chưn lông, tức thì không còn nhức mỏi chi nữa hết, tinh thần trăng kiện.

Dám cam đoan nếu không phải hay như vậy, đem lượng trả, lấy tiền lại. Đó là tài hay tập tức trong 10 phúc đồng hồ của thuốc rượu TÂY THIÊN ; và lại còn đó các thứ hay kì ông nói sao cho xiết nhứt là cho quý bà quý cô, mỗi tháng uống chừng một ve, khi sanh con mạnh giỏi như thường. Bất luận là lúc nào cón nhằm lúc có thai mà uống thuốc rượu TÂY-THIÊN thì còn quí hơn nữa ; sanh con tươi tốt không u nần, ghê chóc chi hết. Còn quý ông mà uống thường mỗi ngày trước khi ăn cơm và trong lúc ăn cơm. đặng cho tiêu vận đồ ăn, nếu tiêu vận đặng tự nhiên máu chạy đều trong nghỉ tạng ; dầu gặp mưa độc nắng độc gió độc, thì chẳng hề khi nào bị cảm. Trong gia-đình ông NGUYỄN-CHIỂU-THÔNG đã dùng trên 20 năm, đâm nói lớn tiếng lên : thuốc rượu TÂY-THIÊN đại tài hơn hết các thứ thuốc rượu trong cõi VIỄN-ĐÔNG. Xưa nay bổn tánh biết làm việc phước thiện chẳng đám đòi gạt chư tôn.

Xin quý ông quý bà để ý mà dùng thử chứng một ve thì sẽ thấy đủ tài hay của thuốc rượu TÂY-THIÊN.

Ve lớn 0$50 — ve nhỏ 0$25

Quán lý,
NGUYỄN-CHIỂU-THÔNG

Bạn đọc Baclieu lưu ý

Kể từ 15-5-1937 bổn báo tổng phát viên là M Nguyễn - văn - Chinh dit Thái sẽ đến viếng bạn đọc ở hạt Baclieu để cổ động và thâu tiền báo cũ và mới.

Nhơn tiện bạn đọc có điều chi muốn yêu cầu nơi ấy đương cuộc xin do nơi M. Nguyễn-văn-Chinh dit Thái chuyển đạt về nhà báo.

Bổn báo mong rằng các bạn đọc và thông tin cảm lòng giúp M. Nguyễn-vă -Chin dit Thái làm tròn phận sự. Đa tạ. B.N.N

Trời nóng giết người !

CÁC NHÀ CÓ CON NÍT NÊN ĐỂ Ý

Lúc nầy khí trời đổi dời, nắng nực, nên con người mà nhứt là trẻ em thường hay sanh ra ban cua, ban trắng ban đỏ, ban dật, rôi trói, trái ra, trái lùi v. v... tâm cần nắng nầy trong mình phải lần đốt, hay là con nóng con lạnh miệng lưỡi khô khan khác nước nước đầu từ chí rỉ liệc, nếu không sớm trị để lâu sẽ nhập vào Tâm Can Tỳ Phế làm cho nóng mê mang, sốt, nói xàm hết sức nguy hiểm cho tánh mạng vô cùng, sẵng mau cho dùng thuốc Thái-nhựt-Tán hiệu Ông-Tiên trong 5 phút hết liền. Chắc như vậy.

Mỗi gói. $ 0$.10

NGƯỜI KÉN XỔ CÁCH NÀO

Dùng thuốc Tiêu xổ hiệu Ông Tiên cũng đặng vì không đặng không hối không phạt tỉ không đau bụng, khỏi cần kiên cữ lúc dùng cứ việc ăn uống như thường nó xổ sẽ đàm định phẩu đơ và sẵn lải.

Mỗi gói 0$.10

THUỐC HO BỔ PHỔI HIỆU ÔNG - TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho nóng ho cảm ho ban ho có đàm hoặc không đàm cũng đều bổ có thai mà ho, ho sặc hầu đừng dùng thuốc nầy qui Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng Mỗi gói một cắc. Có bán khắp nơi và hai chi nước Saigon, 228 rue l'Espagne — Bakso, 158, Boulevard Albert 1er bán chạy nhứt.

M. J. TAN-HIEN
222, RUE LAGRANDIÈRE 222
SAIGON
Ex chargeratt de Travaux de
Comptabilités
Commerciales, insdustrielles financières
à forfait et donneratt des
Cours spéciaux de
Français, Math
pour adultes candidats aux divers concours et examens
COMPTABILITÉS
pratiques de Commerces, de Sociétés, d'Industries de Banques, d'Armateurs, de Chemins de.. fer etc...
Les Méthodes adoptées sont très rapides et les résultats encourageants et solides

SÁCH DẠY LÀM « 40 NGHỀ ÍT VỐN » BẰNG QUỐC-NGỮ

Ai làm lấy cũng được vì phần nhiều bằng nội - hóa do các tay du - học chuyên môn viết ra : Dạy làm đủ các thứ xà bông (savon) xi-đạt (cirages), phấn, thuốc nước nhám, đánh răng, đánh xim - khí, đánh lông. Các thứ kem, sáp bôi, dầu thơm (essence), nước hoa, trà ướp hoa, hương, trầm. Các thứ si đánh gỗ đồng nước, lá thay essence), si gắn thủy, ve, lọ, làm rèm tuyết). Làm vernis, mát-tít-ch, các thứ mực viết, mực đóng điện như Antigoine, bạch-kim, đồng kẻm, kẽm, thiếc, vàng bạc. Thật là ích có giá - trị đáy 600 trang. Giá 2$00 gửi thơ mua thêm cước 0$25, contre remboursement là 2$10 phải gửi 0$25 tem thơ trước, cho, mandat để cho nhà xuất-bản như vậy !

NHỰT-NAM THƯ QUÁN
102 Hàng Gai HANOI

LẠI CÓ SÁCH DẠY 80 NGHỀ DỄ LÀM

đàn bà, cũng làm được, vì sách Quốc-ngữ, phần nhiều làm bằng nội hóa. Làm các thứ miến, song thần, nến thắp, các thứ kẹo, mứt, đường, xem, nước, trái cây ép, trái cây dầm rượu siroup, nước đá, si cấu, kem nước đái cất rượu mùi, nước than khí, nước chanh bọt, rượu mật-ong, rượu ngọt ngâm, sữa tươi, bơ tươi, phô - mát, đậu-nành, lạp-xưởng, thịt phơi, các đồ chấm có ớt, xúc-cích là, đậm bông, các thứ sốt chấm (sauce) đậu phủ nhụ, các thứ bánh. Thật là cuốn sách để cho ai muốn tự lập. Giá 1$50 xa gởi tiền cước 0$20, gởi contre remboursement là 1$85 phải gởi 0$20 bằng tem thơ trước. *Thơ, mandat để cho nhà xuất, bản như vậy*

NHỰT NAM THƯ QUÁN
102 Hàng gai Hanoi

Tiên-tri số mạng

Ai giúm 10 ngày
Từ 1er tới 10 Mai 1937

Trong những ngày coi giúm, xin tùy tâm công-đức

Coi tay theo khoa cổ giác của người Ấn-độ, và người Ai-cập lưu-truyền (Sanctâ Kabbala) mà người Tây Phương nó cũng khảo cứu thêm-thêm, chiêm nghiệm và truyền-bá ra, nay ở xứ ta gọi là Coi tay theo tây (La Chiromancie nouvelle).

Coi tay rồi — còn coi giúm mỗi người, hoặc Số Tàu (Tiên thiên Thuật số), biết vận mạng chung thân- không cần biết ngày sanh tháng đẻ, hoặc coi Horoscope Thiên-văn-Tây) biết số kiếp tiền thân. Phải biết ngày sanh tháng đẻ cho đúng.

Vậy Tiên-nam Tiên-nữ, ai có tâm sự gì trở ngại đường đời, buồn rầu, đau khổ, sắp tuyệt vọng, tự mình khó giải quyết, nên đến bổn viện mà hỏi cho biết số mạng của mình. Sẽ được ít nhiều yên sáng Chơn-lý, bèn được sáng suốt, có thể tự định ra phương-châm cứu- cánh, sửa-sang và chỉ-dẫn lấy đời mình tự vợ tạo nên hạnh-phúc cho đời hiện tại và vị lai.

Coi nhiều cách với giá đặc - biệt 1$00.

(Qui Quan-khách, ngài nào hoàn-hỉ tặng thưởng thêm, xin nhận vì cảm ơn).

Giá riêng coi cho người nghèo, lao động 0$80

THIÊN-QUAN CƯ-SĨ
222 Bd. Galliéni-Cholon (Chẹn giữa ga Hôsbitnh và Anbinh) (Ngày trước ở cầu Binhlợi, hiệu Khiêu-tân[xe-xi coi tay coi số là tôi)

MỚI KHAI TRƯƠNG
Bar NGUYỄN-VĂN-TỐT

Trước nhà hàng Hưng - Lợi đường Schroeder, sau bên xe đò Tây-ninh-Saigon.

Ban si, ban lẻ rượu bổ Thanh-Yên. Có đủ đồ nhắm cho quý ngài dùng rượu.

Kính mời
Nguyễn-văn-Tốt
Tổng đại-lý rượu bổ Thanh-Yên

Thương vợ

PHẢI THƯƠNG CÁCH NÀO CHỊ NGƯỜI VỢ PHỤC MÌNH LÀ NGƯỜI BIẾT THƯƠNG VỢ

Người biết thương vợ, rau hột xoàn che vợ deo, cũng chưa phải là biết thương vợ. Thương vợ mua cho vợ một cái xe hơi muôi kiểu đi chơi, cũng chưa phải là biết thương vợ.

Người biết thương vợ, biết tôi nghiệp cho bà vợ, thì không lúc nào đáng thương hơn là lúc bà vợ có thai, mang nặng đẻ đau, khổ sở trăm bề. Phận làm đàn ông, cũng rằng um cách nào cho bà vợ đỡ chúc khổ. Cái khổ nhứt là lúc bà sanh đẻ Các ngài nhớ mua cho bà hai ve thuốc Dưỡng thai hiệu NHÀNH MAI uống trước khi sanh. Uống dượm hai ve thuốc nầy rồi, khi chuyển bụng đẻ lẹ lẹ, đẻ là mau lắm và không đau bụng chúc nào, đứa nhỏ sanh ra khỏi các bịnh, như lên gió, và không ai uốc. Trước ấy hay là lúng lắm. Cho đến đỏ con so, và đứa nhỏ nơi (lòn) mạ cũng sanh hết sức đẻ dặng và cũng không biết đau bụng là gì.

Tôi vẫn biết việc sanh đẻ là điều trọng hệ. Nếu mấn thuốc hiệu NHÀNH MAI nầy rồi mà không thất hay tôi làm quảng-cáo nói dối tôi mang tội lớn, và hiệu thuốc không thể vững được. Ai có đứng tôi cũng đều khen thuốc NHÀNH-MAI hay là thường sanh đẻ một cách mà ai cũng không ngờ được. Thuốc có bán khắp cả Đông-pháp nơi mấy chỗ bán thuốc. Saigon nơi tiệm cô Nguyễn thị-Kinh góc chợ mới, và các gare xe điện có bán cho lon Bạch-Loan 300 rue des Marins. Mua sỉ đứng nhà thuốc NHÀNH MAI 283 rue P. Blanchy Saigon.

TRƯỚC TÒA TRỪNG-TRỊ

VỤ BIỂU-TÌNH CHOLON

Vụ trộm sát vụn và dây chuyền

Cuộc biểu-tình của dân chúng ở làng Bình trị đông Cholon, phiên tòa trừng-trị thứ hai còn đình lại, mới xử tiếp hồi sáng hôm qua, do ông Magry chủ tọa và ông Guillaume ngồi ghế biện-lý.

Những bị cáo có 5 người dân ông và 3 người dàn bà :

Nguyễn-v-Dương, Nguyễn - v-Thảo, Hồ-v-Thanh, Tang-ngọc-Tôn, Trương-v-Mộc, Nguyễn-tri-Quyền, Nguyễn - thị - Nhen và Nguyễn-thị-Hiền.

Trang sư Dâu thay mặt bà chửa cho 8 bị cáo trên đây xin tòa châm chế kêu án nhẹ.

Nhưng quan biện-lý buộc tội những người ấy khuấy rối cuộc trị an.

Tòa tuyên án 5 người dân ông mỗi anh 4 tháng tù, và 3 cô mỗi cô 1 tháng tù.

An cắp sắt vụn

Tên Bùi văn Mỹ bị cáo về tội ăn cắp sắt vụn của một hãng nọ ở Saigon. Lần trước, bữa 24 Avril Mỹ có lến ăn trộm sắt của hãng ấy chẳng may bị một tên hạch gắt - dan bắt được, Mỹ nằn nì nên được tha. Qua lần sau 3 Mai 1937, Mỹ ăn quen vào hãng ấy mà lấy sắt nữa. Lần nầy anh chà bạch không dung thứ bắt Mỹ giải tòa.

Ra trước tòa Mỹ chối nhưng tên chà gát-dan nói chính va ngó thấy Mỹ lấy vài miếng sắt mà trao cho vợ va đem giấu

Quan Biện-lý buộc tội Mỹ hai lần ăn trộm mà không biết ăn năn nên xin toà phạt nặng.

Tòa kêu Mỹ hai tháng tù.

Vụ trộm dây chuyền vàng

Hai cô Nguyễn-thị-Hai và Phan thị Hộ bị cáo về tội trộm một sợi dây chuyền vàng. Nhà chuyên trách làm biên bản đưa cả hai ra tòa, nhưng 2 bị cáo đều chối. Tòa xét trong hai người đều có bị tiền án : Thị Hai bị tù về tội cắp vật hồi năm 1936, còn Thị-Hộ hồi năm 1934 bị 6 tháng tù về tội trộm.

Quan biện-lý xin tòa lên án nặng để nghiêm trị cả hai, nếu không 2 cô ấy chẳng chừa tội trộm.

Tòa kêu án Thị Hai và Thị-Hộ mỗi người 8 tháng tù.

Bà nử phối sư của phái Tây-tông đạo Cao-đài đã từ trần

Còn ai không biết bà nữ phối-sư của phái Tây-tông đạo Cao Đài tức là bà Lâm-Ngọc-Thanh ; vì từ ngày các phái phổ thông của đại đạo mới bắt đầu hoạt-khai trong cõi Namkỳ nầy thì tên bà đã được đội rền như lôi quán nhĩ.

Hôm nay hoặc giả phận sự của bà ở nơi thục tội thế giới nầy đã mãn ; hoặc giả cõi hư linh lại cần phải có bà, nên vừa rồi bà đã nhàn nhã bỏ cuộc đời vật chất mà từ giã chốn hồng trần.

Vậy lấy theo lẽ đạo thì bà đã kết liễu cái Karma của bà trong chốn sông mê bể khổ, nên rất đáng mừng.

Còn lấy theo tình đời thì bà đã vĩnh biệt cõi trần chia lìa thân tộc, cách bỏ người thương, nên càng đáng thăm.

Duy riêng phần của bổn báo thì chúng tôi xin thành thật hết lòng cầu khẩn cho điều linh quang của bà được mau về nơi cựu vị và xin phân ưu cùng tang quyến.

B. N. N.

VÌ MỘI THỨ CHẲNG ?

Ong cựu dân-biểu Trần-Thủy-Hoàn ở Quản-phương, Hải hậu bị đâm bốn lát dao vào cổ họng

Nam-định.— Tối hôm 1 ta, ông cựu dân-biểu Trần-Thủy-Hoàn ở làng Quản phương trung (Hải-hậu) đi nghe diễn thuyết ở chùa về, bị một người đón đường nhảy bổ ra đâm 4 lát dao vào cổ, suốt qua mang tai, rồi trốn biệt.

Theo lời người vùng lấy đón thì trước đây M. nghị Hoàn với M. Tuân-Chi người cùng làng ăn, cảnh với nhau giữ một địa vị quan trọng ở làng, đáng em không dám ho he.

Sau vì một cuộc cải việc, đó có lẽ là mối lợi, hai bên bất bình, sinh ra kiện tụng. Thế rồi xảy ra việc nhà M. Chi bắt bị phạt rượu ến phạt thuốc phiện.

Xảy một vụ cướp ở nhà thủ-hạ M, nghị-Hoàn hai cha con M. Chi bị tiền xưng là vào đánh cướp tòa xử phạt M. Chi 10 năm, con bị 12 năm, sau tòa Thương thẩm xét lại tha cho M. Chi, và giảm tội người con vuông 10 năm.

Cách đây 3 năm M. Chi tạ thế còn lại các con thôi.

Vừa dây người con ở tù về. Thế rồi xảy việc viên nghị Hoàn bị đâm.

Cuộc điều tra còn đương tiến hành.

Ong Tạ-Thu-Thâu bị bắt tại Trà-ôn

Chúng tôi vừa mới hay tin ông bội-đồng lao-động Tạ - Thu - Thâu mới bị bắt tại Trà ôn nhưng chưa hiểu nguyên do tại đâu.

Theo như chúng tôi được biết thì quan bổi thẩm Escève đã có trát đòi ông Tạo, Thâu, Ninh đến hầu nhằm 3 giờ chiều hôm nay.

Nhưng trong dịp 2 ngày nghỉ lễ ông Thâu đi miệc lục-tỉnh để cổ-động và thâu mòn tiền báo « La Lutte ».

Lúc 9 giờ tối 17 Mai xe hơi ông Thâu tới Trà-ôn, ông Thâu mắc đi thăm bà con để xe tại chợ. Trên xe có M. Nguyễn-văn-Tế, người Bạchiên quá giang về Saigon, Hồ Hữu-Tường và Nguyễn-văn-Bạch cầm tay bánh xe hơi.

Ông Thâu chưa trở về xe, thì có vài người lính kín đến bắt mấy người ngồi trên xe đem về quận Trà ôn để hỏi ông Thâu đi đâu và hiện lúc ấy làm gì.

Mấy người ngồi trên xe trả lời rằng M. Thâu còn đang thăm bà con. Ông chủ quận Trà-ôn liền cầm mấy người ấy ở luôn tại quận.

Sáng ngày 18 mai, ông Thâu ra chợ Trà ôn đang kiếm xe về Saigon liền có linh chớp ông về quận.

Sau khi bắt được ông Thâu thì ông quan Trà-ôn liền thả xe về Saigon.

Ông Thâu phải trở lại Canthơ để hầu quan Biện lý. Nghe đâu chiều 18 mai linh kín đã đưa M. Thâu về sở mật thám Saigon rồi.

Chờ có tin thêm chúng tôi sẽ tiếp.

—ooo—

Ở Saigon, 2 bữa rày lính kín đến canh giữ nhà mấy ông hội-đồng lao động gắt lắm ; nhà ông Ng-an-Ninh cũng vậy.

Ông Ninh đến đâu cũng có và anh mật thám theo đó. Chắc có chuyện quan hệ đây chớ chẳng không.

Bẽ sọ lòi óc chết liền vì xe hơi chạy quá mau

Mytho. — Sớm mai ngày 15 Mai nầy, là ngày tại Mytho tuyển linh xe chạy dập dều.

Tại trước nhà ga Trung-lương một chiếc xe đò hiệu Minh - Lợi đậu phía thuận. Một người đi xe đạp ở phía trên đi xuống, chạy vừa tới xe đò Minh-Lợi, lách qua rảnh, thì ở dưới Mỹtho có chiếc xe Location hiệu Renault Celta-quatre số C G 622 của cô Ng-thị-Hạnh, chạy quá mau. Hai đàng ai cũng mau, nên tránh chẳng khỏi. Người đi xe đạp phải bị quăng xe vào đầu xe Renault, còn người thì văng qua khỏi mui té nhào phía sau bị gãy một cái chơn, bể sọ văn óc chết liền khi đó. Người ta nói rõ rằng đến chừng chiếc xe Renault hãm thắng lại kịp thì cũng đã xa gần trăm thước rồi.

Nhà chức trách còn đương làm ăng kết. Phần đông ai cũng cho rằng buộc xe đò phải bảo kê là một lẽ rất phải, nhưng tại nan lại thường nghe nhiều, vì mấy người tài xế thường hay ỷ lại nơ hãng bảo kê mà không kể phải quấy gì.

NĂNG - DUNG

CẦN DÙNG ĐẠI-LÝ

CONTINENTAL

Là hiệu riêng của những món hàng làm bằng Caoutchouc tốt nhứt tại bến Đức Quốc (Allemagne) gởi sang không hiệu nào sánh kịp sự bền bỉ chắc chắn của nó.

Vỏ ruột xe hơi, xe kéo xe máy Poires kèn, Semelle giầy, Vessie-Ballons và Tapis lót trong xe hay ngoài bàn đạp.

Giầy quạt danh riếng nhứt để dùng đủ hiệu, kèn hơi và máy cày bão kiết không bể dăng đến một phần tây.

Có lại trên 70.000p. đồ phụ tùng biệt hiệu (Pièces d'Origines) cho xe fiuế kỳ nhứt là :

CHEVROLET, CHRYSLER FORD và nhiều hiệu khác nữa ;

AMILCAR, CITROEN; DELAGE DELAHAYE, UNIC, FIAT.

Đồ thiệt có đầu hiệu in sâu vào món đồ, ma giá bán không cao hơn các hãng khác.

SAIGON-AUTO

Ets. TĂNG-QUANG-DI

18 Rue Amiral Roze — SAIGON

ĂN THỊ LỰA MIỆNG CHO NGON...

Dùng vật-chất mà bồi dưỡng tinh-thần là chủ tâm của bổn hiệu.

Hiệu « Văn - Uyển Đại tửu Lâu » môn bài 96 đường Paris, ngang cửa rạp hát Quảng - Đông Cholon, là một tiệm đã được quí khách Việt - Nam chiu ý đặc-biệt, chẳng những về các cách tiếp rước nhã nhặn, phục sự châu tất, chưng dọn trang hoàng, mà cũng vì các phương chọn đồ ăn toàn hảo lo nấu nướng tinh vi, không dám phụ với bổn chữ CAO-LƯƠNG MỸ-VỊ.

Bổn hiệu lại có đặt riêng ở kế bên môn bài 96, một Chi-nhánh số 94 đường Paris - Cholon, cũng bán đủ các thước ăn ngon mà giá rẻ vì bài trí đơn giản hơn.

Xin Chư-tôn quan cố.

TẠI TÒA PHÚC-ÁN

Vụ công-gặt làm reo ở Tânan

Vụ khất nhượng được giảm án

Vụ rắc-rối giữa hai người chủ tiệm may và đóng giày

Sáng hôm qua tòa Phúc-án Saigon có họp xử do ông Guerigy chủ tọa, nhiệu vụ chúng tôi xin kể ra sau nầy.

Công gặt làm reo

Trong khoảng tháng Février 1937 ở Tân-an có xảy ra nhiều công gặt làm reo để phản đối chủ đất và đòi trả tiền công lên cho công gái.

Nhà đương cuộc làm ăng kết và truống bắt những người làm đầu xuối biểu việc đình công.

Trong lúc ấy lại có 5 người bị bắt vì đã bị tình nghi là có ngăn cản những người đi gặt mướn, và xuối biểu bọ làm reo.

5 người bị bắt là Trần-v Hoa, Tạ-v Khanh, Trần-v-Huy, Trần v-Chi và Lê-x-Nhiều.

Cả 5 người nầy bị giải ra tòa án Mỹ tho. Tòa Trừng trị Mỹ tho đã xử vụ nầy xét là vô bằng có nên tuyên bố thả bổng cả năm.

Quan chưởng lý cho cách xử ấy 5 thủ phạm được châm chế 10 phần nên ngài chống án lên tòa phúc án Saigon mà tòa ấy đã xử sáng bữa qua. Ra trước tòa 5 bị cáo đã có trạng sư Vivies bàu chữa chưởng lý đã khép tội 5 bị cáo và cho họ là thủ phạm. Hốt cuộc tòa kêu Trần-văn-Hoa Tạ-v-Thanh mỗi người 3 tháng tù treo 3 người, kia Huy, Chi và Nhiều được tha bổng.

VỤ KHẤT NHƯỢNG

Bốn tên Nguyễn-v-Trao, Nguyễn-v-Trân, Nguyễn-v-Bình và Nguyễn-v-Bạng bị cáo về tội âm mưu khất nhượng tên Chẩn là một tay nghề-võ có tiếng miệt Bức-hòa :

Vụ nầy tòa trạng-trị Saigon đã xử đó bọ kẻn án : Trao 2 năm tù 25 quan tiền vạ, Trân 2 năm tù 25 quan tiền vạ, Bình 5 năm tù 50 quan tiền vạ, Bạng 5 năm tù 25 quan tiền vạ.

4 bị-cáo đều chống án lên tòa trên

Trạng sư Khiết-lãnh bàu chữa 5 bị cáo xin tòa châm chế giảm án xuống vì tòa trừng trị bữa ấy xử 2 vụ khất nhượng mà vụ trước lại được tòa châm chế lên án nhẹ hơn vụ nầy.

Tòa giảm án xuống Ng-v-Trao, Ng-văn-Trân và Ng-văn Bạng mỗi người còn 18 tháng tù, Ng-v-Bình còn 2 năm tù.

VỤ TIỆM MAY HỮU THÀNH

Vụ rắc-rối xảy ra giữa người chủ tiệm may Hữu-thành ở đường Georges Guynemer, và anh Ng-v-Tỷ chủ tiệm đóng giày mà tòa tiểu hình đã xử trong tuần tháng Mars rồi, chúng tôi đã có kỳ thuật trong số báo 19 Mars 1937.

Chúng tôi xin sơ lược lại như vầy Chủ tiệm may Hữu-thành là Ng-v-Hữu có cho anh Ng-v-Tỷ mướn lại phía trước mà làm tiệm đóng giày.

Anh Tỷ có việc xích mích với tên Lê-v-Cảnh là anh một của Hữu. Cảnh bảo Tỷ phải dọn nhà đi chỗ khác. Tỷ nói không thiếu tiền phố, và Cảnh không phải chủ tiệm may nên không quyền đuổi ra.

Tên Hữu nói nguyên rằng Tỷ không trả tiền phố. Tỷ có biên lại của Cảnh kỳ nhận nên không sợ gì hết.

Hữu dâm đơn kiện Tỷ về tội không trả tiền phố mà còn nói ngược.

Tòa trừng trị đã xử kêu án Tỷ 6 tháng tù treo và 60 đồng bạc thiệt hại cho tiền cáo.

Tỷ chống án lên tòa trên, bởi quan tra tòa liên cáo có trạng-sư Jacquemart bàu chữa, bị cáo là Tỷ có trạng sư Kim bình vực.

Trạng sư Kim viện nhiều lý lẽ bình vực cho bị cáo, đại ý ngài nói rằng nếu buộc tội Tỷ xét hiện lại giá tất nhiên phải buộc tội người làm biên lại ấy v.v.

Hốt cuộc tòa y án.

VỤ CHỬI LỘN NHAU

3 người Phạm văn-Phò, Nguyễn văn-Nhiều và Phạm-văn-Mẹo chửi lộn nhau. Phò chửi Nhiều rồi Nhiều trở lại chửi Mẹo.

Thế rồi nội vụ ra trước tòa trừng trị Nhiều và Mẹo làm tiền cáo.

Tòa trừng trị đã xử vụ nầy kêu án mỗi người 16 quan tiền vạ treo và 1 đồng bạc thiệt hại.

Cả 3 chống án lên tòa phúc án. Trạng sư Vivies bàu chữa cho Phò và Nhiều, trạng sư Kim bình vực Mẹo.

Hốt cuộc tòa giảm án Mẹo còn 1 đồng bạc thiệt hại, còn Phò và Nhiều được trắng án.

Tin vắn...

Ông J. B. Lê-Phát-Thanh vừa giao cho quan Tham biện Châu-Đình Tân ấn số bạc 200$ để giúp vào nhà Dưỡng lão (Asile des Vieillards) và ngăn quí các trường. Pi ai chi mỗi ông nhà giàu cứu như thế thì sự nghiệp từ thiện sẽ thạnh hành mà dân nghèo sẽ đỡ khổ.

Ong Jouhaux qua Valence

(Tiếp theo trương nhứt)

viện thương mãi quốc tế đã mở tại phòng nhóm của thượng nghị viện. Có hơn 10 nước gởi đại biểu đến dự.

Thợ hớt tóc ở Paris đình công

Paris 16 Mai — Chỉ có một phần tư thợ hớt tóc ở Paris đình công mà thôi. Nhiều phòng hớt tóc còn mở cửa.

Tin các nước

Ông Henry Ford chống với các liên đoàn

Detroit 15 Mai — Ông Henry Ford đương soạn một tờ thông tư gởi cho 150 000 thợ trong hãng tư ấy ông ta công kích các liên đoàn.

Ông ta «buộc tội» các liên đoàn đã muốn giữ «độc quyền lao-động» Độc quyền ấy theo ông Henry Ford, ông sẽ có hại như độc quyền bánh mì.

Bộ thương mãi Hiệp chủng quốc không chịu phát giấy cho phép cuộc đua máy bay Paris-New York

Lakehurst, 17 Mai — Bộ thương mãi không chịu phát giấy cho phép cuộc đua máy bay Paris-New-York vì cho rằng cuộc đua nầy nguy hiểm.

Đờn Ca

NHÀ HÀNG :

Nguyễn-văn-Đắc

Thứ ba, thứ Năm, thứ Bảy

Từ 5 giờ rưỡi chiều tới khuya

Nhà nghiên cứu kinh nghiệm

Từ Thượng cổ chí Trung cổ cho đến hạ ngươn ? ? ?

BẮT ĐẦU TỪ CỔ THẾ-GIAN

Thì loài người ở đâu mà xuất hiện, sanh hóa, rồi tóa sanh loán thể ở trong vũ trụ, từ thuở cổ thế gian ? Nếu mà nhà cổ học không có kính nghiệm thâm thủy, tuyệt-đối cao xiêu, thì lao gió bi ? đặng cái vật gì mà bảo sanh loài người nguyên chất chẩu vi tử thuở ấu-minh cho đến khi sáng tỏ, nhà cổ học nhờ cổ hủ lưu truyền nhiều phương buyền bí mật biết cái đời người sanh ra ai cũng phải chịu cái cảnh ưu sầu thảm não cái kiếp làm người ở thế-gian : người mà có việc rắc rối trong gia đình hoặc cảnh sở bức mà không tìm nhà thông sở đặng mà hỏi cái nguyên nhơn việc nên thì thành hại là người vô phước trong cõi đời.

HỒ-NGỌC-SUNG

Nhà tướng số nổi danh nhứt tại Saigon đường Caillaud Boulevard số 154 đối lại xoong (Ban đêm về nhà lòa ở Lailhitou).

Hơn 25 năm danh tiếng

TIỆM VÀNG CỦA ÔNG

Nguyễn-văn-Thơm

55 156 đường Colonel Boudonnet

(Ngang gare xe lửa Mỹ Saigon)

rất được lòng tín nhiệm của quí bà, quí cô. Vàng tốt có bảo hành, kiểu xinh-thời rất đẹp. Có bán nút áo kiểu rất đồng. đủ thứ về hình làm hoàn mới đam cưới và hình theo đu kiểu.

Hỏi thử 100 bạn nữ-lưu thì hết 99 bạn đều vui vẻ trả lời rằng mình chỉ dùng — Phấn và Crème hiệu — TOKALON nên mới còn giữ được nết thanh xuân luôn luôn.

Có dùng thử mới biết là thật tốt.

Lời khuyên

CÁC BẠN LÀNG CHƠI

Chuyên sĩ vương bịnh Phong Tình Chớ nên hở hẩn bịnh sinh ra nhiều đường mai với lậu hai đều

Khỏi biểu một thành niên nghèo như nhau

Nên khi mắc bịnh khá mau Tìm cho trung thuốc trị vào trừng căng

Xin giới thiệu với đồng bang Trong khe môn thuốc rõ rang hiệu thầy

Một là bịnh đời hiểu tay Hai là trùng độc không tài trừ sanh Ba là bổ trợ tinh anh Ấy may sanh giục được lành như xưa

Thuốc bay dâu dâm nói thừa.

RỒNG-KRÊ

N° 88 Route de Pué Hanoï 148 Bd Albert 1er DAKAO

Bán tại khắp nơi và có NG THI KÍNH các bạn xem bài quảng cáo bổ bịnh đăng trong từ phủ trương.

N. T. — *Có tặng thêm 2 cuốn sổ hạ gia đình ý được có Hoa nguyệt châm tang, xa lời ở xa có.*

NỔI TIẾNG KHẮP CẢ THẾ GIỚI

WINCHESTER

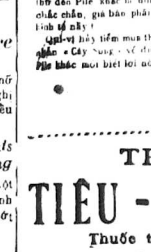

Hiệu Diêm và Pile chữ Ký

Nhãn « CÂY SÚNG »

Do Năm Winchester Repeating Arms Co New Haven, Conn U S A chế tạo

Diêm và Pile hiệu « Winchester » nhãn « CÂY SÚNG » đã nổi tiếng khắp thế-giới ; ai dùng diêm Pile mà không tiêu được hiệu « Winchester » nhãn « Cây Súng » thì chẳng phải là người biết xài. Diêm Pile Winchester khi chế tạo đã nghiên cứu lâu công phu nên có thể dùng toàn tặng loại sắt trắng thứ thanh, không bao giờ có những tàn cơ chỉ ; khỏi sợ trống hơi đi điểm trong Pile như các thứ diêm Pile khác. Còn Pile thứ hai chưa đầy sức điện và nhờ cấp một kiểu tốt sức sáng cực kỳ quang minh, rọi khắp xa gần nhiều dặm phương tiện.

Diêm Pile « Winchester » còn có cái đặc-sắc hơn các thứ diêm Pile khác là dùng rồi ít hao hơi, vô đèn tắt đẹp chắc chắn, giá bán phải cuống, thật rất hợp với thời kỳ kinh tế nầy !

Quí vị hãy tiếm mua thứ diêm Pile hiệu « Winchester » nhãn « Cây Súng » về dùng, rồi so sánh với các thứ đèn Pile khác mới biết lời nói của chúng tôi không ngoa !

Tổng đại lý tại Việt-Nam :

MY QUANG & Cie

M- 33, bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

TRỤC TỊCH

TIÊU - ĐÀM - HOÀN

Thuốc trị đau bụng phòng-tích, đau bụng kinh-niên

1°) PHÒNG TÍCH Bởi khi ăn no hoặc uống rượu say, hoặc đi dường xa về còn đương mệt nhọc, hoặc khi đói bụng thái quá, hoặc đau mới mạnh, rồi liều nhắp phòng rồi sanh ra bịnh đau bụng PHÒNG-TÍCH, trong bụng có cục đám độc, hoặc bóng lên tả hoặc bóng bên hữu khác gì chứng đau bụng chẳng luận ngày đêm, ăn uống không tiêu, no hơi sình ruột, hay ợ chua, hay khạc đàm, đường đại hoặc tiểu tắt độ, hình vóc tiều tụy bần thần mệt nhọc, đau bụng lâu năm mà không biết uống thuốc nầy vào hết liền, cục đám PHÒNG-TÍCH trong bụng lần lần tiêu hết cảo bịnh đều lui, trong mình mạnh khoẻ sức lực hơn xưa.

2°) ĐỘC-TÍCH : bởi tại đi ở trường cao nước độc bị cảm mạo lâm, hoặng khí phát ra bịnh rét đầy đưa, khi đương phát rét lấy uống không kiến cữ đàm độc tích tụ trong bụng thành ra cục bụng trong, hoặc tả, hoặc không chừng, nằm ỳ một phía càng ngày càng lớn, chứng nầy không có đau bụng, ăn uống không tiêu, đo bợ ợ chua, da mặt mét vàng hình vóc gầy ốm, uống thuốc hoàn nầy vào cục bụng lần lần tiêu hết, bịnh rét hết dứt, các bịnh đều hết.

3°) ĐẠI-TRỤNG ĐÀM TÍCH : bởi người ỷ sức mạnh ăn uống không kiêng cữ, ăn đồ sanh lãnh sống sít độc địa hoặc các thứ thịt sống, ăn uống không chừng đến, hoặc khi đói đau mạnh rồi ăn đồ nặng sít bao cho đồ ăn không tiêu hóa đặng sanh ra đàm mà tích tụ trong bụng thành ra một cục ĐẠI-TÍCH hoặc tả, hoặc bón, hoặc lớn lên nhỏ không chừng. Làm cho đau bụng luôn luôn ngày đêm không dứt, đau thốn sau lưng đau lòng lên ngực hoặc đau hai bên hông, đường đại bón mất dứt độ, thường hay khạc đàm, nhức đầu chóng mặt, bụng bao, hình vóc gầy ốm uống hoàn thuốc nầy hết đau bụng liền, cục đàm lần lần tiêu hết, các bịnh đều hết.

Ba chứng đau bụng kể trên hình trạng bịnh đều tương tợ như nhau, đau lâu và đường đại bón nữa, coi cho trong chứng bịnh uống hoàn thuốc nầy thì tự bịnh hết cả 10 thuốc là một toàn thuốc gia rẻ tiền đặc biệt mà sự công hiệu xưng đáng ngàn vàng, có nhiều người đau bụng lâu năm như kẻ trên uống thuốc bậc trăm mà không hết, sau gặp thuốc nầy chỉ lối có 0$80 mà bịnh hết dứt tôi đã thí nghiệm chắc chắn như in bịnh như vậy, nay tôi mới vững bụng đem ra công hiến cho đồng bào để trừ tu ít nhứng bịnh nguy nghèo cho xã hội, mà đặng thêm danh giá cho nghề thuốc nước nhà, chẳng uổng công lao của tôi sưu tầm tìm kiếm.

ĐƠN BÀ CÔ THAI KHÔNG NÊN UỐNG

Giá mỗi hộp ..... 1$40

Nhà thuốc : VÕ-VĂN-VÂN

THUDAUMOT

Chi nghánh

220 Rue d'Espagne — Saigon

Imp, THANH-MAU SAIGON

Le Gérant : DUONG-THANH-PHONG